

**Asikkalan seurakunnan talousmetsien selvitys kirkon
ympäristödiplomiam varten**

Ammattikorkeakoulututkinnon opinnäytetyö

Evo, Metsätalous

Kevät 2021

Eero Saraja

Koulutus

Tiivistelmä

Kampus

Tekijä   Ero Saraja

Vuosi 2021

Työn nimi   Asikkalan seurakunnan talousmetsien selvitys kirkon ympäristödiplomia varten

Ohjaajat   Jeppe Raitio

TIIVISTELMÄ

Loppuvuodesta 2020 työn tilaaja, Asikkalan seurakunta, päätti hakea kirkon omaa ympäristöjärjestelmää eli Kirkon ympäristödiplomia ja halusi hyödyntää hakuprosessissa alueen opiskelijoita sovelialta opiskelualoilta. Opinnäytetyössä esitetään läpileikkaus metsien suojeluun, virkistyskäyttöön ja hiilinieluihin sekä -varastoihin, taloudellisia hyötyjä unohtamatta.

Opinnäytetyön tuloksena syntyi Asikkalan seurakunnan käyttöön tietopaketti, jota voidaan hyödyntää ympäristödiplomin haussa. Syntyneen oppaan tarkoituksena on myös selventää ja esitellä metsään liittyviä asioita taloudellisesta ja vaihtoehtoisin käyttömuotoihin liittyvistä näkökulmista. Seurakunnan palveluksessa on paljon ihmisiä, joilla ei välttämättä ole ajantasaista tai selkeää kuvaa metsätalouden toiminnasta Suomessa, joten toivottavasti opas antaa myös päättävälle taholle paremman perustan tehdä päätöksiä seurakunnan metsien osalta.

Avainsanat   Kirkon ympäristödiplomi, kestävä metsätalous, virkistyskäyttö, metsätalous

Sivut   14 sivua ja liitteitä 31 sivua

Name of Degree Programme

Abstract

Campus

Author   Eero Saraja

Year 2021

Subject   Exploration of the commercial forests of Asikkala parish, for the Church's
environment diploma

Supervisors   Jeppe Raitio

ABSTRACT

At the end of 2020, the client of the thesis, the Asikkala parish decided to apply for the ELCF's (The Evangelical Lutheran Church of Finland) environmental system, in order to gain the church's Environment Diploma. The Asikkala parish wanted to utilize the relevant knowledge of local students in the application process.

In this thesis, the aim is to help the Asikkala parish in the application process, specifically with the questions related to forests. The forest section of the Environment Diploma will provide a cross-section on forest protection, recreational use, and carbon sinks without losing sight of the economic benefits.

The thesis provides the parish with an information package that is utilizable in the application for the diploma. The guide also clarifies and presents forest-related issues about economic and alternative uses. The parish employs many people who may not have an up-to-date or clear picture of current forestry activities in Finland, which is why the guide will also provide a better basis for making decisions about the parish's forests. The forest management of parish also plays a crucial role in it.

Keywords   Church Environmental Diploma, sustainable forestry, recreational use, forestry

Pages   14 pages and appendices 31 pages

Sisälllys

1	Johdanto	1
2	Kirkon ympäristödiplomi eli kirkon oma ympäristöjärjestelmä	2
2.1	Ympäristödiplomin hakuprosessi	2
2.2	Ympäristödiplomi Asikkalan seurakunnassa	3
2.3	Metsät ympäristödiplomissa	3
3	Asikkalan seurakunnan metsät	5
4	Ympäristödiplomin opas ja kehittämissuunnitelma	6
4.1	Suunnitteluvaihe	6
4.2	Toteutus	7
5	Johtopäätökset	8
6	Työn tavoitteet ja pohdinta	9
7	Oppaan prosessi	11
8	Lopuksi	11
	Lähteet	13

Kuvat, taulukot ja kaavat

Kuva 1. Asikkalan seurakunnan metsien kasvupaikat (MHY Päijät-Hämeen Metsäsuunnitelma 2014, s. 5)	6
---	---

Liitteet

- Liite 1 Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, puuston kehitysluokat
- Liite 2 Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, kasvupaikat
- Liite 3 Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, 2021–2030
- Liite 4: Opas Asikkalan seurakunnan metsistä ympäristödiplomin hakuprosessia varten

1 Johdanto

Ilmasto- ja ympäristöasiat ovat nousseet viime vuosina entistä merkityksellisemmiksi ja keskustelu niistä on lisääntynyt. Erityisesti Suomessa metsien asema ilmasto- ja ympäristökysymyksissä on kasvattanut asemaansa ja lisännyt panoksia niin poliittisessa päätöksenteossa kuin myös yksityisten metsänomistajien tavassa arvottaa ja käsitellä metsiään. Myös suuremmat yksittäiset metsänomistajat ovat Suomessa ottaneet metsien aseman ilmastonmuutoksen torjunnassa ja hillitsemisessä vakavasti.

Myös Suomen evankelisluterilainen kirkko on ottanut kantaa ympäristövaikutuksiinsa. Tästä esimerkkinä on vuonna 2001 perustama Kirkon ympäristödiplomi. Kirkon ympäristödiplomi on seurakuntien käyttöön tarkoitettu väline, jolla seurakunnat voivat ottaa vastuuta omista ympäristöasioistaan ja kehittää omaa toimintaansa ympäristöystävällisemmäksi. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2012, s. 9)

Asikkalan seurakunta on päättänyt hakea kirkon ympäristödiplomia. Seurakunta on kiinnostunut kehittämään toimintansa ympäristöystävällisempään suuntaan sekä luomaan uusia mahdollisuuksia esimerkiksi seurakunnan omistamien metsien käyttöön.

Opinnäytetyön tarkoituksena on luoda konkreettinen selvityssuunnitelma Asikkalan seurakunnan omistamista metsäalueista ympäristödiplomin hakuprosessia varten ja ohjeistaa seurakuntaa ympäristödiplomin haussa seurakunnan metsien osalta.

Opinnäytetyössä tarkastellaan seurakunnan omistamia metsäalueita ympäristödiplomin asettamien kriteereiden kannalta ja etsitään kehittymismahdollisuuksia nykyisten käyttömuotojen rinnalle. Työ ilmentää seurakunnan halua metsäalueidensa taloudelliseen hallintaan ja niiden monipuoliseen käyttöön.

2 Kirkon ympäristödiplomi eli kirkon oma ympäristöjärjestelmä

Suomen evankelisluterilainen kirkko on luonut seurakuntiensa käyttöön Kirkon ympäristödiplomin, jonka avulla seurakunnat voivat kantaa ympäristövastuutaan ja muuttaa toimintaansa ympäristöystävällisemmäksi. Ympäristödiplomi on siis kirkon oma ympäristöjärjestelmä, joka ohjaa seurakuntien toimintaa ympäristöystävällisempään suuntaan. Kirkon näkemys ihmisen tehtävästä luomakunnan viljelijänä ja varjelijana on ympäristödiplomin ydinajatus. Ympäristödiplomin saadakseen, seurakunnan on läpäistävä ympäristödiplomin kriteerit ja otettava käyttöön diplomia hakevan seurakunnan ympäristösuunnitelma. Käytännössä kriteerit muodostuvat ympäristödiplomin minimikriteereistä ja seurakunnan omista kehittämiskohteista, jotka pisteytetään. Ympäristödiplomin rakenne noudattaa pitkälti kansainvälisten ympäristöjärjestelmien - ISO 14001 ja - EMAS rakennetta. Ympäristöjärjestelmien kriteereitä on kuitenkin muokattu vastaamaan seurakuntien olosuhteita. Ympäristödiplomin tavoitteena on myös sitouttaa seurakunnan johdon, henkilöstön ja seurakuntalaisten yhteistä vastuuta ympäristöstä huolehtimiseen. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2012, s. 12)

2.1 Ympäristödiplomin hakuprosessi

Ympäristödiplomin hakuprosessi etenee vaiheittain. Ensimmäiseksi Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvosto tekee päätöksen ympäristödiplomin hakemisesta. Tämän jälkeen seurakunnassa nimetään työryhmä diplomin hakemista varten, ja selvitystyö seurakunnan ympäristötilanteesta aloitetaan ympäristökatselmuksella ja ympäristösuunnitelman laadinnalla. Ympäristökatselmuksessa kartoitetaan seurakunnan nykyisten ympäristöön vaikuttavien toimintojen tilanne ja niiden soveltuvuus ympäristödiplomin kriteereihin. Katselmusraportin pohjalta laaditaan ympäristöohjelma seurakunnan ympäristötyölle. Ympäristöohjelma laaditaan diplomin minimikriteerien mukaisesti ja seurakunnan omien ympäristötoimien pisteyttämisellä siten, että koossa on vähintään 100 pistettä 500 pisteestä. Pisteitä seurakunta saa ympäristödiplomin eri toimista. Kirkkoneuvoston hyväksyttyä ympäristöohjelman, seurakunta pyytää auditointia hiippakunnalta ympäristöohjelmalleen. Tuomiokapituli tarkastaa seurakunnan laatiman ympäristöohjelman ja toiminnan auditoijan toimesta, jonka jälkeen auditoija antaa lausuntonsa ympäristöohjelmasta tuomiokapitulille. Tuomiokapituli esittää diplomin myöntämistä kirkkohallitukselle, joka päättää diplomin

myöntämisestä. Ympäristödiplomi on voimassa myöntämivuoden loppuun asti sekä neljä seuraavaa vuotta.

2.2 Ympäristödiplomi Asikkalan seurakunnassa

Asikkalan seurakunta päätti kirkkoneuvoston päätöksellä hakea kirkon ympäristödiplomia. Tätä prosessia varten nimettiin ympäristödiplomia valmisteleva työryhmä vuoden 2020 lopulla. Usealla Asikkalan seurakunnan ympäryseurakunnalla on jo ympäristödiplomi, joten Asikkalan tapauksessa hyödynnetään myös naapuriseurakuntien kokemuksia ympäristödiplomin hakemisesta. Asikkalan kunta on myös yhteistyössä seurakunnan kanssa mahdollisten liikunta- ja ympäristöhankkeiden kautta, jotka voivat vaikuttaa ympäristödiplomiin. Tällä hetkellä Asikkalan kunnalla on suunnitteilla maastopyöräreitti, joka kulkee osittain Asikkalan seurakunnan maitten läpi. Reitti on tarkoitus sisältää myös osittain ympäristödiplomin ohjelmaan. Ympäristödiplomin hakuprosessi päätettiin aloittaa seurakunnan metsistä ja niiden valmistelusta ympäristödiplomia varten.

2.3 Metsät ympäristödiplomissa

Ympäristödiplomissa metsät ovat jaettu tarkasteltavaksi omaksi osa-alueekseen. Kokonaisuudessaan seurakunnat omistavat noin 0,7 % Suomen metsäalasta, mutta paikallisesti seurakunnan omistamilla metsäalueilla voi kuitenkin olla merkittävä vaikutus alueen maisemaan, virkistyskäyttöön ja luonnonmonimuotoisuuteen. Minimikriteereinä metsien osalta ympäristödiplomissa ovat metsälain ympäristönormien noudattaminen, luonnonsuojelulain noudattaminen, metsien sertifiointi ja voimassa oleva metsäsuunnitelma. Metsät nähdään Kirkon ympäristödiplomissa uusiutuvina luonnonvaroina ja taloudellisen sekä henkisen hyvinvoinnin lähteenä. Metsäluonnon ylläpito ja hoito ovat välttämätöntä ympäristötyötä. Metsien käyttö pohjautuu niiden kestäväan käyttöön, jossa otetaan huomioon puuntuotanto, ympäristövaikutukset, monimuotoisuuden turvaaminen ja lisääminen sekä metsän tuottama virkistyskäyttö ja ekosysteemipalvelut. Yleisesti on myös ajateltu kestäväan metsänhoidon pohjautuvan myös siihen, että puuntuotanto ylittää metsistä hakattavan määrän vuosittain, toimien näin myös hiilinieluna. Kestäväan metsänhoidon perusteena ovat myös ekologinen, sosiaalinen ja taloudellinen kestävyys.

Kirkon ympäristödiplomissa kestävyden tarkastelussa käytetään kuutta yleiseurooppalaista kestävän metsätalouden kriteeriä. Kriteerejä ovat

- metsävarojen ylläpitäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen sekä metsien merkitys maailmanlaajuiselle hiilenkierrolle,
- metsien terveyden ja elinvoimaisuuden ylläpitäminen,
- metsien tuotannollisten toimenpiteiden ylläpitäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen,
- luonnon monimuotoisuuden ylläpitäminen, suojelu ja tarkoituksenmukainen lisääminen metsäekosysteemissä,
- metsien suojatoimintojen ylläpitäminen ja tarkoituksenmukainen lisääminen metsien hoidossa ja
- muiden yhteiskunnallistaloudellisten toimintojen ja edellytyksien ylläpitäminen (Metla, 2013).

Kirkon ympäristödiplomin pisteytettävä metsäosio koostuu 12 eri kohdasta, jotka käsittelevät

- METSO-ohjelmaa, 7 pistettä,
  - vapaaehtoista luonnonkohteiden suojelua, 10 pistettä,
  - hakkuiden siirtämistä pois lintujen pesimäkaudelta, 2 pistettä,
  - metsien monimuotoisuuden turvaamista, 20 pistettä,
  - lajiensuojelutoimenpiteitä, 6 pistettä,
  - metsien ja soiden kunnostamista ja ennallistamista, 5 pistettä,
  - vesistöjä, 5 pistettä,
  - hiilivarastoja ja nieluja, 15 pistettä,
  - ekosysteemipalveluiden hyödyntämistä, 15 pistettä,
  - viljelymaita, 3 pistettä,
  - metsäkoulutusta, 5 pistettä, ja
  - vaihtoehtoisia muita toimenpiteitä, 5 pistettä
- (Kirkon ympäristödiplomi, 2021).

Seurakunta valitsee ja painottaa omassa ympäristösuunnitelmassaan haluamiaan asioita metsien käsittelyn osalta. Yhteensä seurakunta voi saada 98 pistettä kaikista metsiin liittyvistä toimenpiteistä. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2021)

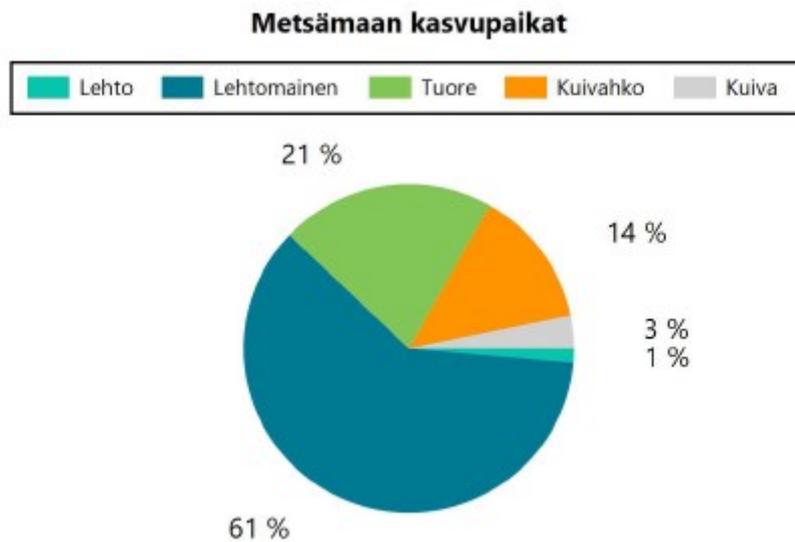
3 Asikkalan seurakunnan metsät

Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistys ry on laatinut metsäsuunnitelman Asikkalan seurakunnan metsistä vuonna 2014. Metsäsuunnitelman tarkoituksena on antaa tietoa metsän puustosta, metsänhoitotoimenpiteistä ja puunmyynnin mahdollisuuksista. Metsäsuunnitelmaa voidaan pitää ajantasaisena, sillä usein metsäsuunnitelman katsotaan olevan voimassa, jos suunnitelma ei ole kymmentä vuotta vanhempi. Metsäsuunnitelman arviot ja ennusteet perustuvat suunnitelmassa esitettyjen hakkuiden ja toimenpiteiden toteuttamiseen suunnitelmakautena sekä laskennallisesti metsien ominaisuuksiin, kuten maapohjiin. Metsäsuunnitelmassa metsien käyttöä on suunniteltu ja laskettu ensisijaisesti taloudellisesta näkökulmasta, ottaen huomioon kuitenkin kestävän metsätalouden kriteerit. Asikkalan seurakunnalle tuotettavassa oppaassa on tarkoitus perehtyä ja kartoittaa seurakunnan metsille vaihtoehtoisia käsittelytapoja, huomioiden erityisesti virkistyskäyttö. (A. Juhola, Metsäsuunnitelma, 20.1.2021)

Asikkalan seurakunnalla on omistuksessaan 93,8 hehtaaria metsää. Vuonna 2021 puuston kehitysluokat jakautuvat uudistusaloihin ja taimikoihin, nuoriin kasvatusmetsiin, varttuneisiin kasvatusmetsiin ja uusituskypsiin metsiin. Eri-ikäisrakenteisia metsiä Asikkalan seurakunnalla ei ole laaditun metsäsuunnitelman mukaan. Seurakunnan omistamat metsätilat sijaitsevat kaikki Asikkalan kunnan alueella, Asikkalan, Salon ja Kalkkisten kylien alueella. Uudistusaloja ja taimikoita (A0=aukko, S0=siemenpuumetsikkö, T1=pieni taimikko, T2=varttunut taimikko, Y1=ylispuustoinen taimikko ja O5=suojuspuu metsikkö) on 23,4 hehtaaria eli noin 25 prosenttia metsäalasta. Nuoria kasvatusmetsiä (O2) on 28,1 hehtaaria eli noin 30 prosenttia metsäalasta. Varttuneita kasvatusmetsiä (O3) on 28,1 hehtaaria eli noin 30 prosenttia metsäalasta. Uudituskypsiä metsiä (O4) on 14,1 hehtaaria eli noin 15 prosenttia metsäalasta. Laadultaan metsät ovat kehityskelpoisia. (A. Juhola, Metsäsuunnitelma, 20.1.2021)

Kasvupaikoiltaan metsien kasvupaikat jakautuvat metsäsuunnitelmassa lehtoihin ja kangasmaihin tai vastaaviin turvemaihin. Kasvupaikoiltaan seurakunnan metsät ovat melko reheviä, suurimmalta osaltaan lehtoja, lehtomaisia kankaita tai tuoreita kankaita. (A. Juhola, Metsäsuunnitelma, 20.1.2021)

Kuva 1. Asikkalan seurakunnan metsien kasvupaikat (MHY Päijät-Hämeen Metsäsuunnitelma 2014, s. 5)

4 Ympäristödiplomin opas ja kehittämissuunnitelma

Opinnäytetyö toteutettiin kahdessa osassa ja se edustaa toiminnallista mallia opinnäytetöistä. Ensimmäisessä osassa, eli opinnäytetyöpohjassa tehtiin raportointi ja selvitystyö opinnäytteen rakentumisesta ja edistymisestä sekä johtopäätöksistä. Toisessa osassa, eli seurakunnalle toimitettavassa oppaassa syvennyttiin ympäristödiplomin metsiä käsitteleviin osa-alueisiin ja pohdittiin osa-alueiden soveltuvuutta ja kehitysideoita Asikkalan seurakunnan tapauksessa. (HAMK, opinnäytetyöopas, 2020)

4.1 Suunnitteluvaihe

Suunnitteluvaiheessa perehdyttiin Asikkalan seurakunnan tilanteeseen ja tavoitteisiin ympäristödiplomin osalta. Seurakunnan metsien käsittely on pitkään pohjautunut taloudelliseen käyttöön, mutta ympäristödiplomin myötä kiinnostus vaihtoehtoisiin metsien käsittely- ja hoitomuotoihin heräsi. Seurakunnan osalta tietolähteenä metsistä käytettiin Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksen laatimaa voimassa olevaa metsäsuunnitelmaa vuodelta 2014.

Toiminnallisen opinnäytetyön tarkoituksena oli tuottaa konkreettinen opas seurakunnalle osana opinnäytetyötä. Seurakunnalle tuotettava opas on opinnäytetyön toiminnallinen osuus, jossa ympäristödiplomin metsiin liittyviä aihealueita tarkastellaan Asikkalan seurakunnan tapauksessa.

4.2 Toteutus

Opasta aloitettiin toteuttamaan internetistä löytyvään, 2021 vuoden alussa päivitettyyn, Kirkon ympäristödiplomin käsikirjaan, aihealueenaan metsät ja muut luontoalueet. Tärkeässä osassa alusta lähtien olivat myös Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma metsäalueistaan ja kirkkoneuvoston pöytäkirjat kirkkoneuvoston kokouksista. Myös etäyhteydellä sekä paikan päällä käydyt kokoukset ja katselmukset toimivat ohjenuorina sekä tietolähteinä oppaan laadinnalle. Asikkalan seurakunnalla ei entuudestaan ollut selkeää kuvaa tai toiveita metsiensä käsittelystä, vaan se pohjautui pitkälti metsänhoitoyhdistyksen laatimaan metsäsuunnitelmaan ja metsänhoitoyhdistyksen näkemykseen metsien käsittelystä. Näin ollen oppaassa käsiteltiin laajalla ja yleisellä tasolla ympäristödiplomin vaatimukset, mahdollisuudet ja mahdolliset vaihtoehdot Asikkalan seurakunnan tapauksessa.

Oppaan rakenne noudattaa ympäristödiplomin käsikirjan ja siihen liittyvän katselmustaulukon rakennetta otsikoissaan, jotta oppaan käyttö ja yhteensopivuus aikaisemman ympäristödiplomin materiaalin kanssa olisi mahdollisimman selkeää ja yksinkertaista. Kaikki aihealueet eivät ole vaikuttavuudeltaan yhtä suuria Asikkalan seurakunnan tapauksessa, sillä seurakunnan metsien mahdollisuudet ja realiteetit vaihtelevat verrattuna muihin kohteisiin. Oppaassa on kuitenkin pyritty käsittelemään aihealueet ympäristödiplomin mukaisesti ja pohdittu niiden sopivuutta ja mahdollisuuksia Asikkalan seurakunnan tapauksessa.

5 Johtopäätökset

Opinnäytetyötä tehdessäni kävi ilmi, että Asikkalan seurakunnassa on ympäristödiplomin hakuprosessin alusta alkaen ollut päättäväinen ja innostunut ilmapiiri sekä voimakas tahtotila ympäristödiplomin saamiseksi. Ympäristödiplomin nähdään tulevan tarpeeseen ja asenne toiminnan muuttamiseen ympäristöystävällisempään suuntaan ympäristödiplomin myötä on toivottua. Lisäksi alueen ympäristötapahtumat, kuten Lahden ympäristöpääkaupungin toimet heijastuvat myös Asikkalaan ja seurakunnan toimintaan luoden itsessään jo tavoitteellisuutta ympäristöasioiden kanssa.

Tietämys seurakunnan omistamista metsistä sekä niiden käsittelystä vaihteli seurakunnan henkilöstön ja johdon välillä. Näin ollen opinnäytetyönä laadittu opas seurakunnan metsistä on toivottavasti selventävä ja tietoa antava kokonaisuus, jota pystytään käyttämään ympäristödiplomin hakuprosessissa ja myös mahdollisesti yleisesti seurakunnan metsiin liittyvissä kysymyksissä. Oppaan tarkoituksena on myös tiivistää ja tuoda tietoon seurakunnan mahdollisuus toimia eri metsäalan toimijoiden kanssa tietoa etsiessään ja toimenpiteitä suunnitellessaan. Opinnäytetyöoppaan valmistuminen vaikuttaa myös tulevan otolliseen ajankohtaan seurakunnan ympäristödiplomin ja metsien käsittelyn osalta, sillä seurakunnalla on pohdittavanaan metsiensä käyttöä ja suunnittelua lähitulevaisuudessa, jotka vaikuttavat myös olennaisesti ympäristöarvojen arviointiin, kuten mahdolliset avohakkuut seurakunnan metsissä. Tällaisia toimia ovat myös muun muassa metsäsuunnitelman päivittäminen ja mahdolliset siihen tulevat uudet merkinnät.

Mielestäni Asikkalan seurakunnan metsien hoito ja sen sovittaminen ympäristödiplomin tavoitteisiin ovat hyvällä tasolla. Seurakunta oli kiinnostunut ottamaan huomioon metsiensä käsittelyssä myös vaihtoehtoisia toimintatapoja pelkän taloudellisen käytön ohelle. Tästä esimerkkinä on Aurinkovuorella sijaitsevan palstan hakeminen METSO-ohjelman piiriin, seurakunnan harkittua ensin myös useampaa muuta erilaista käsittelyvaihtoehtoa. METSO-ohjelman, eli Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman (2014–2025) tarkoituksena on yhdistää metsien suojelu ja talouskäyttö. Tavoitteena on säilyttää ja suojella metsäisiä luontotyyppejä ja lajeja sekä taata luonnon monimuotoisuuden suotuisaa kehitystä. METSO- ohjelma perustuu metsänomistajan vapaaehtoisuuteen ja

suojeluun siirtyvästä metsästä maksetaan korvausta menetetyistä puunmyyntituloista. METSO-ohjelma voi olla määräaikainen tai pysyvä. (Maa- ja metsätalousministeriö, 2021)

Tulevaisuudessa todennäköisesti myös seurakunnat joutuvat ottamaan entistä enemmän kantaa omistamiensa metsien käyttöön ja niiden ympäristöarvojen vaikuttavuuteen. Seurakuntien metsänhoitoa tulevat ohjaamaan todennäköisesti myös useammat arvot ja tavoitteet kuin yksittäistä metsänomistajaa. Tämä tulee näkymään myös tarpeena kartoittaa ja miettiä eri vaihtoehtoja metsien käytölle ja käsittelylle. Ennen kaikkea tässä prosessissa vaaditaan metsiin liittyvää tietoa metsän hoidosta ja tiedon etsinnästä. Kirkon ympäristödiplomi käsittelee kattavasti seurakunnan metsienhoidon tavoitteita ja vaihtoehtoja antaen työkaluja metsien monipuoliseen hoitoon ja hyödyntämiseen.

6 Työn tavoitteet ja pohdinta

Opinnäytetyötä ja oppaan koostamista aloittaessani keskeisin tavoitteeni oli esitellä erilaisia metsiin liittyviä käsittelytapoja ja tehdä selvitystyötä Asikkalan seurakunnan omistamista metsistä. Työn alkuvaiheessa todentui myös se, ettei seurakunnalla ollut tarkkaa tai määrittelevää toimintatapaa metsiensä osalta, joten varsinainen tehtävänanto muodostui pääasiassa työn tekijän, saatavilla olleen materiaalin ja seurakunnan toiveiden mukaan. Tärkeä osa työtä oli myös koostaa seurakunnalle toimiva ja selkeä tietopaketti seurakunnan metsiin liittyvistä termeistä ja toiminnoista. Seurakunnan sisäinen tietämys metsistään ja niiden käsittelystä vaihteli suuresti, joten työn edetessä oppaan sisältö painottui myös asioiden avaamiseksi ja niiden esittelyksi.

Kirkon ympäristödiplomi uusiutui vuoden 2021 alussa uuden ympäristökäsikirjan ilmestyessä. Käsikirja sisältää uusia aihealueita, kuten esimerkiksi hiilinieluja ja -varastoja koskevat kohdat, joita vanhassa käsikirjassa ei vielä omana aihealueenaan käsitelty. Lisäksi aihealueiden muotoilut sekä pisteytysperusteet muuttuivat. Uusi ilmestynyt käsikirja, joka on työtä tehdessä ollut luettavissa verkkoversiona, on suuntautunut entisestään tarjoamaan työkaluja ja mahdollisuuksia seurakunnille suojeluun ja ilmastonmuutokseen vaikutusten torjuntaan, esimerkkinä hiilinieluihin- ja varastoihin liittyvä aihealue. Käsikirja pyrkii varmasti näin vastaamaan myös yleiseen ympäristökeskusteluun ja mukautumaan lisääntyvän

ympäristö- ja ilmastotietoon, joka kehittyy jatkuvasti. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, (2021)

Työtä aloittaessa työn materiaalipohjana käytin paljon kirkon vanhaa, vuonna 2012 ilmestynyttä ympäristödiplomikäsikirjaa. Uuden käsikirjan ilmestyttyä, siirryin käyttämään sitä ja muokkasin esimerkiksi pisteytysperusteet ja pisteytyksen vastaamaan uutta käsikirjaa. Hiilivarastot ja hiilinielut ovat varmasti olleet ympäristödiplomin, käsikirjan ja ympäristödiplomia hakevan seurakunnan yksi vaativimpia osa-alueita. Tutkimustieto ja ennen kaikkea niihin liittyvä laskenta ovat kohtalaisen tuoreita, joten hakijaseurakunta ja ympäristödiplomien myöntäjä ovat uudenlaisen haasteen kohteena. Asikkalan seurakunnan tapauksessa kuitenkin yhteistyö paikallisen metsänhoitoyhdistyksen kanssa auttaa todennäköisesti seurakuntaa selviytymään tästäkin osa-alueesta. Lisäksi kirkkohallituksen teettämät laskelmat Luonnonvarakeskuksen (LUKE) kanssa ovat hyvä alustus hiilivarastojen sekä -nielujen selvittämiseen ja laskemiseen. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2012)

Toivon oppaasta olevan konkreettista hyötyä Asikkalan seurakunnalle ympäristödiplomin hakuprosessissa. Toivon oppaan antavan seurakunnalle käytännönläheisiä työkaluja ja tietoa seurakunnan metsiin liittyvistä asioista. Oppaassa esitellyt ideat ja toimintatavat ovat pitkälti oppaan tekijän omia lähestymistapoja. Ideat ja toimintatavat pohjautuvat ensimmäiseksi mieleen tulleisiin ajatuksiin, realistisiin toteuttamishdotuksiin ja koulutuksen aikana hankittuun tietoon metsien virkistyskäytöstä. Tärkeänä pidin myös metsään liittyvän terminologian avaamisesta sellaiselle henkilölle, jolle kyseiset asiat eivät välttämättä ole niin tuttuja. Seurakunta voi itse parhaaksi katsomallaan tavalla käyttää oppaassa esitettyjä ideoita tai muokata ja soveltaa niitä edelleen.

Pidän tärkeänä, että Asikkalan seurakunta vahvistaa yhteistyötään metsiään hoitavan metsänhoitoyhdistyksen kanssa ja selvittää käytössään olevan materiaalin ja tietoperustan metsiensä hoidosta ja niihin liittyvistä terminologiasta. Näin seurakunta saa päätöksenteostaan tehokasta ja huomioi paremmin metsien eri käyttömuodot ja vaihtoehdot niiden käsittelyssä.

7 Oppaan prosessi

Opinnäytetyöprosessi alkoi loppuvuodesta 2020. Asikkalan seurakunta päätti lähteä valmistelevaan ympäristödiplomin hakua ja aloittikin hakuprosessin joulukuussa 2020. Olin tässä vaiheessa vielä vailla opinnäytetyöni aihetta. Asikkalan seurakunta halusi hyödyntää alueen opiskelijoita sopivilta aloilta ympäristödiplomin haussa, joten sain tästä opinnäytetyölleni aiheen. Lisäksi ympäristödiplomin aihe sopi hyvin aikaisemmin kaavailemalleni, metsien monikäyttöön liittyvään, aiheeseen.

Seurakunnalla oli tavoitteena aloittaa hakuprosessi juuri metsiin liittyvistä aihealueista. Joulukuussa 2020 aloitimme metsäosuuden työstämisen vierailulla ja katselmuksella osassa seurakunnan metsistä, sillä myös Asikkalan kunnalla oli vireillä yhteistyöprojekti seurakunnan kanssa metsien monikäyttöön ja liikuntamahdollisuuksiin liittyen. Mukana vierailussa oli Asikkalan kunnan, seurakunnan ja metsänhoitoyhdistyksen edustajia. Omat opintoni olivat tässä vaiheessa jo loppusuoralla, joten aikaa opinnäytetyön suunnittelulle ja tekemiselle riitti kohtalaisen hyvin.

Koronatilanteesta johtuen, lähes kaikki tapaamiset seurakunnan ja koulun osalta pidettiin etäyhteyksien päässä. Tiedonkulku ja tapaamisten järjestelyt olivat kaikkien osapuolten osalta kunnossa, joten työ eteni suunnitellusti. Myös yhteistyö eri tekijäosapuolien kanssa toimi hyvin. Toisaalta ilman koronatilannetta mahdolliset käynnit ja vierailut paikan päällä olisivat voineet tuoda työhön lisäarvoa. Myös varsinainen opinnäytetyöhön valmistava ohjaus koulun puolelta heikkeni koronatilanteesta johtuen.

8 Lopuksi

Opinnäytetyöni päätuote eli ”Opas Asikkalan seurakunnan metsistä ympäristödiplomin hakuprosessia varten” onnistui hyvin ja antoi kattavan sekä selkeä kuvan seurakunnan omistamien metsien tilanteesta ja mahdollisuuksista. Lisäksi asioiden esittäminen ja selittäminen selkeästi ja ennen kaikkea ymmärrettävästi olivat oppaan tärkeimpiä asioita. Metsien aihealueiden pisteytysperusteet ja pistemäärät olivat myös olennainen osa oppaan sisältöä.

Itsessään opinnäytetyön raportointi ja oppaan tuottaminen ovat lisänneet tietämystäni metsien virkistyskäytöstä. Lisäksi tutustuminen Kirkon ympäristödiplomiin on ollut ammattitaitoani lisäävä ja kattava katsaus ylipäätään kirkon omaan ympäristöjärjestelmään ja metsien hoitoon sekä käsittelyyn Asikkalan seurakunnassa. Myös yhteistyö eri tahojen, kuten Asikkalan seurakunnan ja Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksen kanssa on ollut antoisaa ja mielekästä. Ympäristödiplomi kattaa hyvin metsiin liittyvät keskeisimmät toiminnot ja käsitteet, joten koko opinnäytetyöprosessi oli perustavanlaatuaista kertausta metsätalouden koulutuksesta.

Lähteet

Hämeen ammattikorkeakoulu. (2020). *Opinnäytetyöopas*, Haettu osoitteesta

<https://www.hamk.fi/opiskelijan-ohjeet/opinnaytetyo/>

Kirkon ympäristödiplomin käsikirja. (2012). Haettu osoitteesta

https://evl.fi/documents/1327140/41327370/KH_diplomik%C3%A4sikirja_taitto_11+3.pdf/a1862247-4739-6b58-1e46-c29aae00787f

Maa- ja metsätalousministeriö. (2021). *Metso-ohjelma*. Haettu osoitteesta

<https://mmm.fi/metso-ohjelma>

Metla. 2013. Suomen metsät. (2012). *Mitä on kestävän metsätalouden kriteerit ja*

indikaattorit? Haettu osoitteesta <http://www.metla.fi/metinfo/kestavyys/criteria.htm>

Päijät-Hämeen MHY (2014). Kuva 1, *Asikkalan srk metsien kasvupaikat*. Haettu

Metsäsuunnitelmasta.

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. *Toimi näin*. Haettu osoitteesta

<https://evl.fi/ymparistodiplomi/toimi-nain>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2012). Ympäristödiplomin käsikirja 2012. Haettu osoitteesta

https://evl.fi/documents/1327140/41327370/KH_diplomik%C3%A4sikirja_taitto_11+3.pdf/a1862247-4739-6b58-1e46-c29aae00787f

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *metsät ja muut luontoalueet*. Haettu osoitteesta

<https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muut-luontoalueet>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *metsät ja muut luontoalueet. Hiilivarastot ja hiilinielut*. Haettu osoitteesta

<https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muut-luontoalueet/hiilivarastot-ja-hiilinielut>

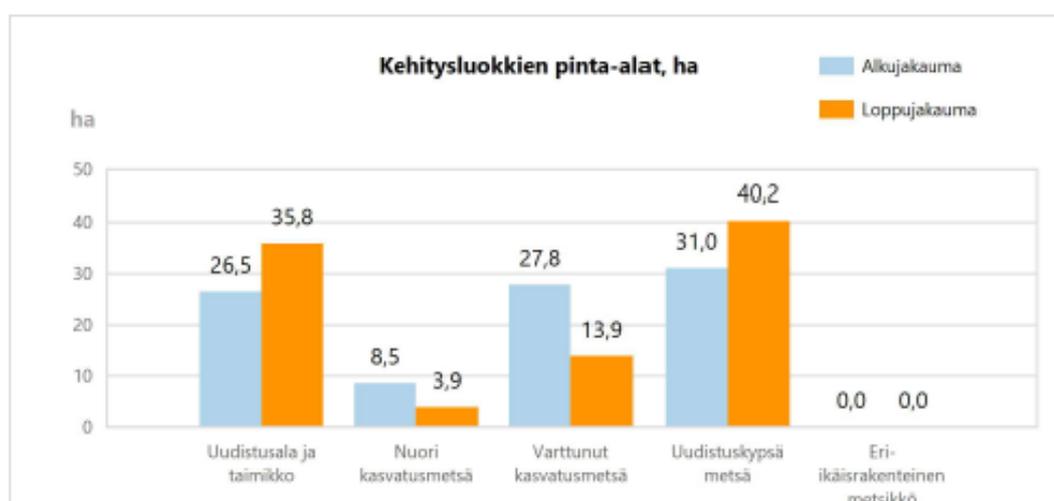
Liite 1: Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, puuston kehitysluokat

MS-Yhdistelmätuloste

20.01.2021

Osa 2

Puuston kehitysluokat 2021 - 2030

Kuvassa on esitetty metsäsuunnitelma-alueen metsämaiden puuston kehitysluokkien pinta-
alajakauma nykyhetkellä sekä suunnitelmajakson lopussa, jos kaikki suunnittelukaudelle ehdotetut
hakuut toteutetaan.

Oheen laskettu tavoitejakauma perustuu tasaiseen vuosittaiseen metsien hyödyntämiseen ja hoitoon
suuralueella, ja toisaalta keskimääräisiin maapohjiin. Mikäli alueen maat ovat poikkeuksellisen karuja
tavoitejakauman taimikon ja nuoren kasvatusmetsän osuuksien tulisi olla korkeampia ja varttuneen
metsän osuus matalampi. Jos muut tavoitteet kuten virkistys ja luonnonsuojelu ovat metsän käytön
päättävöitteitä, painottuu jakauma enemmän varttuneisiin ja uudistuskypsiin metsiin.

Ryhmä	Kehitysluokka	Tavoitejakauma, ha	%
Uudistusala ja taimikko	A0, S0, T1, T2, Y1, 05	23,4	25
Nuori kasvatusmetsä	02	28,1	30
Varttunut kasvatusmetsä	03	28,1	30
Uudistuskypsä metsä	04	14,1	15
	Metsän laatu	Pinta-ala, ha	%
	Kehityskelpoinen	93,8	100
	Yhteensä	93,8	100

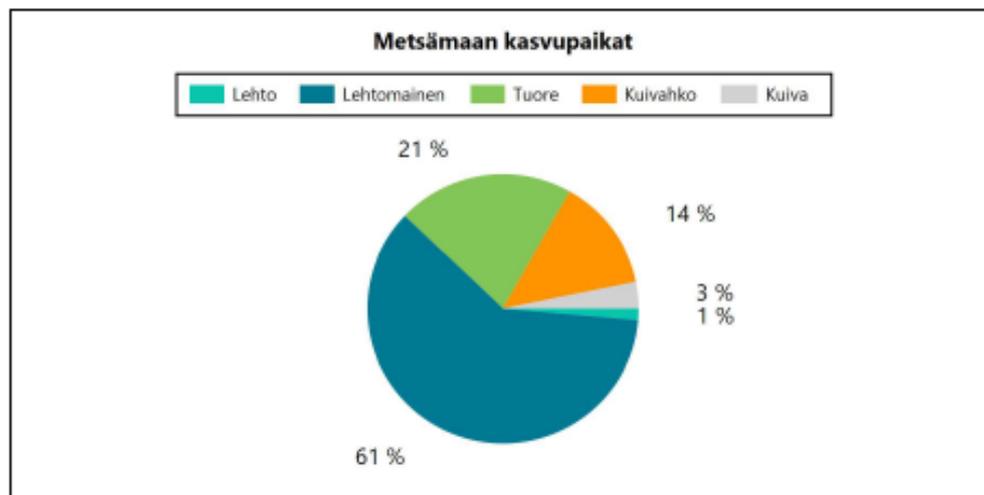
Liite 2: Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, kasvupaikat

MS-Yhdistelmätuloste

20.01.2021

Kasvupaikat 2021

Metsätalousmaa , ha	Kankaat	Suot	Yhteensä
Metsämaan kasvupaikat			
Lehto tai vastaava suo	1,3		1,3
Lehtomainen kangas tai vastaava suo	57,0		57,0
Tuore kangas tai vastaava suo	17,5	2,2	19,7
Kuivahko kangas tai vastaava suo	12,3	0,5	12,8
Kuiva kangas tai vastaava suo	3,0		3,0
Karukkokangas tai vastaava suo			0,0
Metsämaa yhteensä	91,1	2,7	93,8
Kitumaa			0,0
Joutomaa			0,0
Metsätalousmaa yhteensä	91,1	2,7	93,8

Liite 3: Asikkalan seurakunnan metsäsuunnitelma, 2021–2030

metsänhoitoyhdistys

20.01.2021

Metsäsuunnitelma 2021 – 2030

Metsänomistaja	ASIKKALAN SEURAKUNTA			
	Ah. HALME PINJA			
Osoite	RUSTHOLLINTIE 4			
	17200 VÄÄKSY			
Kunta	Alue	Ms-numero	Kylä	Tila
Asikkala	25	623	402 ASIKKALA	0009:0036 ISO-PAPPILA
Asikkala	25	625	402 ASIKKALA	0001:0029 PYHÄSUO II
Asikkala	25	626	402 ASIKKALA	0001:0028 PYHÄSUO
Asikkala	25	627	402 ASIKKALA	0007:0143 METSÄ-PELTOLA
Asikkala	104	614	402 ASIKKALA	0005:0024 RISTIKALLIO
Asikkala	104	614	417 SALO	0008:0355 LEIRIKESKUS
Asikkala	104	615	406 KALKKINEN	0003:0097 KJETOLA
Asikkala	104	616	402 ASIKKALA	0009:0020 ANTTILA

Pinta-ala jakautuu seuraaviin pääryhmiin

-----	1,5 ha
Metsämaa	93,8 ha
Tontti	0,5 ha
Muu maa	2,9 ha
Yhteensä	98,7 ha

Metsäsuunnitelman

laatija Juhola Arttu
 Metsänhoitoyhdistys Päijät-Häme • Kustaankuja 2 • 17200 Vääksy
 puh 044-5420057 • www.mhy.fi/paijat-hame

Liite 4: Opas Asikkalan seurakunnan metsistä ympäristödiplomin hakuprosessia varten

Asikkalan seurakunnan talousmetsien käytön monipuolistaminen

OPAS ASIKKALAN SEURAKUNNAN METSISTÄ
YMPÄRISTÖDIPLOMIN HAKUPROSESSIA VARTEN
EERO SARAJA

Sisälllys

1. Johdanto.....	3
2. Ympäristödiplomin pisteyttäminen	4
3. Minimikriteerit	4
3.1 Metsäsuunnitelma	4
3.2 Metsien sertifiointi.....	5
4. METSO-ohjelma.....	5
5. Vapaaehtoinen luontokohteiden suojelu	6
6. Hakkuiden siirtäminen pois lintujen pesimäkaudelta.....	7
7. Metsien monimuotoisuuden turvaaminen	8
8. Lajien suojelutoimenpiteet	10
9. Metsien ja soiden kunnostus ja ennallistaminen.....	11
10. Vesistöt.....	12
11. Hiilivarastot ja hiilinielut	13
12. Ekosysteemipalvelujen hyödyntäminen	15
13. Viljelymaat.....	20
14. Metsäkoulutus	21
15. Muut toimenpiteet.....	22
Lähteet	23
Liitteet	26

Kuvat

Kuva 1. Geokätkön viereinen suuri kivi, Eero Saraja 6.11.2020.....	17
Kuva 2. Geokätkö Ruskeamäellä, Eero Saraja 6.11.2020	17
Kuva 3. Alustava suunnitelma Aurinkovuoren maastopyöräreitistä, Eero Saraja, 16.3.2020	18
Kuva 4. Aurinkovuoren nykyisiä reittejä, Eero Saraja, 16.3.2020	19

Liitteet

Liite 1: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 4

Liite 2: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 5

Liite 3: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 6

1. Johdanto

Tämä opas on tarkoitettu Asikkalan seurakunnalle ympäristödiplomin hakuprosessia varten. Ympäristödiplomin osalta oppaassa käsitellään ja esitellään vain metsäosioon liittyvät asiakohdat ja tavoitteet. Oppaassa käsitellään seurakunnan metsiä ja niiden käyttöä sekä esitellään vaihtoehtoisia käyttö- ja toimenpidemuotoja, joista seurakunta voi ottaa mallia tai ideoita ympäristödiplomin hakuprosessia ajatellen. Oppaan tarkoituksena ei ole antaa suoria toimintaohjeita metsien käsittelylle, vaan löytää ja selventää eri vaihtoehtoja nykyisen käytön rinnalle.

Asikkalan seurakunnan päätös hakea ympäristödiplomia asettaa seurakunnan omistamat metsät uudenlaisen tarkastelun kohteeksi. Ympäristödiplomin tarkoituksena on lisätä ja kehittää seurakuntien toimintaa ympäristöystävällisemmäksi. Tämän takia myös metsien käsittelyssä ja tarkastelussa painotetaan erityisesti luonnon monimuotoisuutta ja virkistyskäyttöä lisäävää metsien käsittelyä.

Seurakuntien omistamilla metsillä on monia erilaisia hyötyjä ja palveluita tuottavia arvoja taloudellisen käytön ohella. Usein myös seurakuntien omistamien metsien maisemallinen arvo on paikallisesti merkittävä. Seurakuntien omistamien leirikeskusten ja kiinteistöjen tontit rajautuvat usein vesistöihin, joten myös ympäristö- ja maisemavaatimukset on otettava metsien osalta tarkasteluun.

Ihmisten liikkeessa ja ulkoillessa yhä enemmän luonnossa, myös metsien virkistyskäyttö on kasvanut. Suuntauksena on myös ollut metsien arvottaminen ja hyödyntäminen myös muutoin kuin taloudellisesti. Myös ilmastonmuutoksen hillitseminen ja sen aiheuttamat haasteet asettavat metsien käytölle erilaisia vaatimuksia.

Tämän oppaan yhtenä päätavoitteena on löytää ja kehittää Asikkalan seurakunnan metsille erilaisia käyttömuotoja taloudellisen käytön ohelle. Myös taloudellisen käytön kannattavuutta tarkastellaan ja verrataan muuhun käyttöön. Tavoitteena on pyrkiä

kehittämään ja lisäämään metsien monikäyttöä erityisesti virkistyskäytön osalta sekä lisätä seurakunnan tietoisuutta metsistään. Optimaalisessa tilanteessa metsien käytössä onnistutaan sovittamaan yhteen useita erilaisia tavoitteita ja käyttömuotoja, kuten ilmastoystävällisyys, virkistyskäyttö, ja taloudellisuus.

2. Ympäristödiplomin pisteyttäminen

Ympäristödiplomissa arvioitavat kohteet pisteytetään seurakunnan toimintojen ja käytön perusteella. Seurakunta laatii ympäristökatselmuksen sen hetkisistä toimistaan. Katselmus toimii diplomin myöntämisperusteena. Ympäristökatselmuksessa seurakunta pisteyttää näkemyksensä mukaan toimintansa, jonka jälkeen katselmus lähetetään auditoijalle. Auditoija käy läpi seurakunnan pisteytyksen ja pisteyttää lopullisesti katselmuksen. Yhteensä ympäristödiplomin metsäosuudesta voidaan myöntää seurakunnalle 98 pistettä.

3. Minimikriteerit

3.1 Metsäsuunnitelma

Metsäsuunnitelma on metsänomistajan käsikirja, josta selviää tieto metsässä olevasta puustosta, metsänhoitotoimenpiteistä ja puunmyyntimahdollisuuksista. Suunnitelmasta selviää myös metsään kohdistuvat tulot ja menot, jotka tavallisesti johtuvat metsässä tehtävistä hoitotoimenpiteistä ja puun myynnistä. Suunnitelmaan kirjataan myös metsän erikoispiirteet ja tärkeät luontokohteet. Suunnitelmaa hyväksi käyttäen metsänomistaja pysyy ajan tasalla metsässä tapahtuvista toimenpiteistä ja mahdollisista tuloista sekä menoista.

Metsäsuunnitelmaa on syytä päivittää ja uusia tarpeen mukaan, sillä silloin metsänomistaja saa tiedon metsänsä tilasta. Yleensä metsäsuunnitelma on voimassa 10 vuotta laatimisesta. (MHY, 2021)

Voimassa oleva metsäsuunnitelma on minimikriteeri ympäristödiplomin saamiselle.

Asikkalan seurakunnalla on voimassa oleva metsäsuunnitelma, joka on laadittu vuonna 2014 Päijät-Hämeen Metsänhoitoyhdistyksen toimesta. Seurakunta aikoo siirtää metsäsuunnitelmansa tiedot seurakuntien rakennusten, kiinteistöjen sekä arvoesineiden yhteiseen tietokantaan.

Seurakunnan kannattaa myös huolehtia metsäsuunnitelmansa uusimisesta ja päivittämisestä, kun se tulee ajankohtaiseksi. Nykyinen metsäsuunnitelma on voimassa vuoteen 2023 asti. Kirkkoneuvoston pöytäkirjassa 2/2021 todetaan seurakunnan hyödyntäneen ja myyneen puuta metsistään etupainotteisesti uuden seurakuntakodin takia. Tämä puoltaa suunnitelman uusimista ja päivittämistä ajantasaiseksi, sillä metsissä ja puun määrässä on tapahtunut merkittäviä muutoksia suunnitelmakaudella. Uuteen metsäsuunnitelmaan on myös hyvä lisätä ympäristödiplomin hakuprosessissa esille tulevat toiveet ja tavoitteet metsien käytön osalta. Minimikriteereitä ei pisteytetä erikseen.

3.2 Metsien sertifiointi

Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistyksen jäsenenä, Asikkalan seurakunnan metsät ovat Metsänhoitoyhdistyksen yhteisen PEFC-sertifiointin alaisia. Metsien sertifiointi joko PEFC- tai FSC-järjestelmän mukaan on ympäristödiplomin minimikriteeri. Asikkalan seurakunta täyttää ympäristödiplomin metsäosuudelta vaadittavat minimikriteerit. Minimikriteereitä ei pisteytetä erikseen.

4. METSO-ohjelma

METSO-ohjelma eli Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma on vapaaehtoinen suojeluohjelma, jonka tavoitteena on pysäyttää metsäisten luontotyyppien ja metsälajien taantuminen sekä vakiinnuttaa luonnon monimuotoisuuden suotuisaa kehitystä vuoteen 2025 mennessä. METSO-suojelu on metsänomistajalle vapaaehtoista, ja suojelussa korvataan puunmyynnistä aiheutuneet menetykset. Metsänomistajan

maanomistus säilyy suojelusta huolimatta. Metsänomistaja voi myös halutessaan tehdä määräaikaisen suojelupäätöksen metsästään. (METSO, metsien monimuotoisuus, 2020).

Asikkalan seurakunta on metsäsuunnitelman mukaan suunnitellut metsätilalleen Aurinkovuorella (16–402–7 143) lohkolle 627 ja kuvioille 22, 23, 24 ja 25 yhteensä 4,4 hehtaarin avohakkuun. Asikkalan kunta on suunnitellut Aurinkovuorelle maastopyöräreittiä, joka kulkisi osittain näiden avohakkuukuvioiden läpi. Seurakunta on myöntänyt luvan maastopyöräreitille ja suhtautuu virkistyskäytön lisäämiseen alueella myönteisesti.

Seurakunta on kuitenkin päätöksellään hakenut 4,4 hehtaarin alueelle suunniteltua avohakkuualaa METSO-suojeluun säilyttääkseen metsän virkistysarvon, maisema-arvon ja luonnon monimuotoisuuden. Seurakunta suosittelee myös maastopyöräreitin muutosta suojelualueen osalta. Lisäksi seurakunta tavoittelee METSO-ohjelmassa korvauksia menetetyistä puun myyntituloista. (Kirkkoneuvoston pöytäkirja 2/2021, s. 5)

Seurakunnan osalta tavoite on suorittaa METSO-kartoitus elokuuhun 2021 mennessä. METSO-kartoituksen teosta seurakunta saisi 2 pistettä ympäristödiplomin haussa. Osallistumalla ja hakemalla aluetta METSO-suojeluun seurakunta voi myönteisesti vaikuttaa metsiensä monimuotoisuuteen ja lajien suojeluun.

5. Vapaaehtoinen luontokohteiden suojelu

Lakisääteisesti metsänsuojelu perustuu metsälakiin sekä luonnonsuojelulakiin. Metsää voi kuitenkin suojella myös vapaaehtoisesti. Usein miten suojelusta maksettava korjaus perustuu puuston laskennalliseen arvoon. Pysyvän suojelualueen perustamisen mahdollisuuksia on muun muassa yksityisen luonnonsuojelualueen perustaminen tai metsän myyminen kokonaan suojelualueeksi. Suojeltavia luontokohteita voisi olla esimerkiksi yksittäiset puut, puuryhmät ja siirtolohkareet. Yhteistyökumppaneita suojeluasioissa ovat esimerkiksi Päijänteen

Luonnonperintösäätiö, WWF ja Suomen luonnonsuojelun säätiö. (Kirkon ympäristödiplomi, 2020)

Asikkalan seurakunnan kannattaa selvittää mahdollisia luonnonmuistomerkkejä. Seurakunnalla ei vielä ole tiedossa luonnonmuistomerkkejä, joita voitaisiin käyttää vapaaehtoisessa luontokohteiden suojelussa. METSO-suojeluun haettu Aurinkovuorella sijaitseva metsä on kuitenkin seurakunnan luontokohteiden suojeluun tähtäävää toimintaa metsien osalta tällä hetkellä.

Metsäsuunnitelmassa metsätilalla 16–104–614 kuviolla 31 todetaan olevan kuvion alaosassa tihkupintaa sekä puro, eivätkä ne näy peruskartalla. Kohteet on jätettävä hakkuun ulkopuolelle, sillä tihkupinta ja puro ovat mahdollisia metsälain tärkeitä elinympäristöjä.

Tällä hetkellä seurakunnalla olisi mahdollista saada tästä kohdasta 0 pistettä. Mahdollisten suojelukohteiden löydyttyä pisteitä on saatavilla 1–10 laajuuden ja vaikuttavuuden mukaan.

6. Hakkuiden siirtäminen pois lintujen pesimäkaudelta

Hakkuissa tuhoutuu lintujen sekä muiden eläinten pesiä. Hakkuiden siirtämisellä pois lintujen pesimäkaudelta tavoitellaan lintujen pesimäajan rauhoittamista ja pesinnän onnistumisen varmistamista.

Seurakunta voisi harkita hakkuiden siirtämistä pois lintujen pesimäkaudelta. Seurakunnalla ei ole metsätiloja, jossa kesähakkuut olisivat välttämättömiä. Toisaalta hakkuiden siirtäminen pois lintujen pesimäkaudelta voi hankaloittaa hakkuiden ajoittamista ja puunmyyntitulojen optimointia, mikäli seurakunnalla on tulevaisuudessa tarve taloudellisesti tai metsänhoidollisesti suorittaa kesähakkuu.

Tästä osiosta seurakunta saisi mahdollisesti 2 pistettä siirtämällä hakkuut pois lintujen pesimäkaudelta ja kirjaamalla sen uuteen metsäsuunnitelmaansa.

7. Metsien monimuotoisuuden turvaaminen

Kestävä metsänhoito on perusedellytys metsien monimuotoisuuden ja riittävyyden säilyttämiseksi. Kestävää metsänhoitoa voidaan tarkastella monelta eri kannalta, mutta tyypillisesti sitä tarkastellaan taloudellisen, ekologisen ja sosiaalisen kestävyyden näkökulmasta.

Nämä kestävän metsänhoidon aihealueet ovat suomalaisen metsänhoidon kulmakiviä.

Usein kestävällä metsänhoidolla voidaan todeta metsän kasvavan puuta enemmän kuin sieltä hakataan. Väite pitää osittain paikkansa, mutta on myös tärkeää huomioida, minkälainen metsä puuta tuottaa hakkuiden jälkeen.

Taloudellisella kestävyydellä tarkoitetaan metsien hoitoa ja käyttämistä taloudellisesti kestäväällä tavalla. Metsien elinvoimaisuus, kasvu ja hoidon kannattavuus on säilytettävä pitkällä aikavälillä, jotta metsän tuottamista taloudellisista hyödykkeistä, yleisimmin puusta, voidaan nauttia ja niitä voidaan hyödyntää jatkossakin. Metsän tuottama puu ei kuitenkaan ole ainoa metsän tuottama taloudellinen hyödyke, vaan metsä tuottaa myös muita taloudellisesti hyödynnettäviä asioita, kuten marjoja, sieniä ja riistaa. Metsä voi tuottaa taloudellista hyötyä myös välillisesti, esimerkiksi liikuntapalveluiden myötä.

Metsän biologinen kokonaisuus ja metsäekosysteemi muodostavat kestävyyttä ekologisesta näkökulmasta. Monimuotoisuus on tässä avainasemassa, sillä terveen ja elinvoimaisen metsäluonnon lajisto ja ekosysteemi on monimuotoinen ja runsas. Metsää on käsiteltävä siten, että metsän monimuotoisuus säilyy ja ekosysteemi ei häiriinny liikaa ihmisen toiminnasta metsässä. Metsätyyppejä ja alueita on erilaisia, esimerkiksi soita ja kankaita, joiden lajistot ja ekosysteemit eroavat paljolti toisistaan. Metsän käsittelyssä on valittava jokaiselle alueella parhaiten sopivat hoito- ja käsittelymuodot. Luonnonhoito on tärkeä toimenpide monimuotoisuuden turvaamiseksi ja lisäämiseksi. Luonnonhoitoa harjoitetaan Suomessa metsätalouden kanssa yhdessä. Kristillisestä näkökulmasta ihmisen tehtävänä on viljellä ja varjella maata, kuten myös metsiä, joten ekologinen kestävyys on erityisessä asemassa seurakunnan metsissä.

Sosiaalinen kestävyys takaa metsien hyvinvoinnin ja virkistäytymisen lähteen tasapuolisesti kaikille. Metsien virkistyskäyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon eri käyttäjäryhmät ja heidän tarpeensa. Esimerkiksi Pohjois-Suomessa metsätalouden on toimittava perinteisten elinkeinojen ja alkuperäisväestön kanssa yhdessä. Sosiaalinen kestävyys voi tarkoittaa myös taloudellisen ja ekologisen kestävyuden huomioimista esimerkiksi puukaupassa ja metsänhoidon työoloissa.

Taloudellinen, ekologinen ja sosiaalinen kestävyys eivät toimi itsenäisinä, vaan ne täydentävät ja tukevat toisiaan. Kestävän metsänhoidon toteutuessa eri tasoilla, myös metsä ja siitä hyötyvät ihmiset sekä toimijat ovat elinvoimaisia ja tuottavia.

Asikkalan seurakunta on ympäristödiplomin katselmustaulukossa ilmaissut seurakunnan suorittavan metsänhoidolliset toimenpiteet ennakoivasti ja kestävästi sekä olevansa tiivisti yhteydessä metsänhoitoyhdistykseen. Lisäksi hakkuualat pyritään pitämään pieninä. Tarkoituksena on säilyttää metsiä mahdollisimman eri-ikäisinä.

Ympäristödiplomin käsikirja esittelee kestävän metsänhoidon toimenpiteiksi

- jatkuvan kasvatuksen suosimista sekä sekametsiä,
- avohakkuiden välttämistä, säästöpuuryhmien jättämistä, tekopökkelöiden tekemistä sekä maiseman huomioimista hakkuissa,
- puuttomien alueiden metsittämistä,
- suojavyöhykkeiden tekemistä,
- kevyet ja vähän maanpintaa rikkovia maanmuokkaukset,
- kantojen korjaamatta jättämistä,
- hakkuutähteiden keräämistä energiapuuksi,
- lannoitukset huomioiden muut ympäristövaikutukset,
- oikea-aikaiset hoitotoimenpiteet,
- monikäyttö mahdollisuudet kuten riistametsänhoito,
- kulttuurikohteiden ennallistaminen ja vaaliminen,

- lahopuun lisääminen,
- lehtipuuosuuksien lisääminen metsissä,
- ei turhaa raivausta alikasvoksessa ja
- ei ojien perkaamista, vaan jatkuvaa kasvatusta turvemailla

(Kirkon ympäristödiplomien käsikirja, 2021).

Ympäristödiplomien käsikirjassa esitetyt esimerkit kestävän metsänhoidon toimenpiteiksi ovat yhteneväiset Tapion Hyvän Metsänhoidon Suositukseen. Metsänhoitoyhdistykset käyttävät ja käsittelevät metsiä suositusten mukaan. Monimuotoisuutta säilyttävänä tekijänä Asikkalan seurakunta on hakenut Aurinkovuorella sijaitsevaa metsätilaansa METSO-suojeluun. Asia on tällä hetkellä ELY-keskuksen käsittelyssä.

Tästä kohdasta seurakunta voisi saada 6–8 pistettä METSO-ohjelman, eri-ikäisen metsänkasvatuksen suosimisesta ja kirjaamalla monimuotoisuustavoitteet uuteen metsäsuunnitelmaansa.

8. Lajinsuojelutoimenpiteet

Suomen metsissä elää useita lajeja, jotka on arvioitu Suomen lajien uhanalaisuusarvioinnissa vaarantuneiksi tai uhanalaisiksi. Myös ympäristödiplomia hakevan seurakunnan metsistä voi mahdollisesti löytyä tällaisia lajeja. Lajinsuojelutoimenpiteillä pyritään turvaamaan ja säilyttämään vaarantuneet ja uhanalaiset lajit. Seurakunta voi myös tehdä metsissään lajeja turvaavia tai suojelevia toimenpiteitä. (Kirkon ympäristödiplomien käsikirja, 2021)

Seurakunnan tietojen mukaan seurakunnan metsätilalla esiintyy harvinainen Alppivuokko. Lajin turvaamiseksi ja säilyttämiseksi on tarkoitus laatia suunnitelma. Alppivuokko luokitellaan uhanalaiseksi ja vaarantuneeksi lajiksi. (Suomen ympäristökeskus, 2019)

Hoitosuosituksena Alppivuokkoesiintymän sijainti kartoitetaan seurakunnan metsistä huolellisesti, jotta se voidaan ottaa paremmin huomioon metsänhoitotoimenpiteitä tehdessä. Voimakkaita harvennuksia tai maanmuokkauksia ei saa tehdä esiintymän läheisyydessä, sillä voimakkaan hakkuun yhteydessä valon määrä lisääntyy ja Alppivuokko

väistyy nopeasti valon määrään reagoivien lajin, kuten vadelman ja hietakastikan tieltä. Alppivuokko myös tuhoutuu helposti maanmuokkauksen yhteydessä. Alppivuokko kuitenkin hyötyy rajallisesti valon määrän lisääntyessä, jolloin esimerkiksi kuusettuneilla kasvupaikoilla yksittäisten kuusten poisto voi auttaa alppivuokkoa. Alppivuokkoesiintymät on myös kirjattava metsäsuunnitelmaan. (Ympäristöhallinto, 2013)

Alppivuokkoesiintymät on kuitenkin hyvä pitää yleisesti salattuina, sillä riskinä on alppivuokkoesiintymien häviäminen tiedon tullessa yleisesti julki. Alppivuokkoesiintymä on tarpeellista kartoittaa ja kirjata metsäsuunnitelmaan, jotta metsän käsittelyä pystytään ohjaamaan alppivuokkoesiintymä turvaten.

Tästä kohdasta seurakunta voisi saada 2 pistettä laatiessaan alppivuokkoesiintymällä toimintasuunnitelman ja kirjaamalla sen metsäsuunnitelmaansa.

9. Metsien ja soiden kunnostus ja ennallistaminen

Menneinä vuosikymmeninä Suomessa suoalueita on ojitettu suuri määrä metsätalouden tarpeisiin. Tavoitteena on ollut puuntuotoksen lisääminen myös sellaisilla alueilla, jossa luonnostaan puu ei kasva tai sen kasvu on hyvin hidasta. Soiden kunnostuksella on siis pyritty kasvattamaan puuta tuottavan metsän pinta-alaa myös heikosti kasvaville suoalueille.

Ennallistamisen tavoitteena on lajien elinympäristön ja luontotyyppien palauttaminen ja parantaminen sekä lajien ja luontotyyppien uhanalaistumisen hidastaminen. (Metsähallitus, 2013, s. 4)

Monimuotoisuus luonnossa on avainasemassa ekosysteemien luontaisen toiminnan ja elämän edellytyksien säilyttämiseksi sekä turvaamiseksi maapallolla. Erityisesti soiden kunnostuksella ja ennallistamisella tarkoitetaan toimenpiteitä, joilla pyritään palauttamaan suoekosysteemi mahdollisimman lähelle luonnontilaista tilannetta. (Metsähallitus, 2013)

Metsän kunnostuksella tarkoitetaan useimmiten nuoren metsän kunnostusta, jossa metsässä on taimikonhoito viivästynyt tai se on jäänyt kokonaan tekemättä. Tavoitteena nuoren metsän kunnostuksessa on parantaa metsän puuntuotoskykyä ja tehdä lisää tilaa kasvatettaville puille.

Nuoren metsän kunnostukseen on myös mahdollista hakea rahallista tukea. (Metsäkeskus, 2021)

Metsäsuunnitelman mukaan seurakunnalla on omistuksessaan 2,7 hehtaaria metsämaaksi luettavaa suoaluetta. Alueet sijaitsevat metsäsuunnitelman kohteella (16–25–623) kuvioilla 6, 0,3 hehtaaria ja kuviolla 9, 0,2 hehtaaria. Molemmat kuvioista ovat rämettä. Toinen kohde on metsäsuunnitelman kohteella (16–104–615) kuviolla 70 ja kohteella (16–104–616) kuviolla 82.

Kuvio 70 on korpi, 0,2 hehtaaria ja kuvio 82 muuttuma, 2 hehtaaria.

Seurakunnalla ei ole kunnostettavia suoalueita. Suoalueet ovat mukana metsäsuunnitelmassa ja niitä käsitellään talousmetsinä. Suometsien hoidossa on otettava erityisesti huomioon metsän vesitalous ja ravinnehuuhtoumat hakkuissa ja maanmuokkauksessa. Voimakkaita maanmuokkauksia ei suositella. Turvemailla voi olla myös hyödyllistä toimia jatkuvan kasvatuksen mukaan pohjaveden korkeuden säätelemiseksi ja hiilipäästöjen hillitsemiseksi.

Tästä kohdasta seurakunta saisi nykyisillä toimenpiteillä 0 pistettä. Mahdolliset luonnonhoitohankkeet, kuten pienialaiset kulotukset ja lahoppuun lisääminen metsissä voisivat tuoda 1-2 pistettä.

10. Vesistöt

Vesistöjen suojelulla pyritään vesialueiden ja vedenkierron säilyttämiseen puhtaina. Maankäsittelyllä on suuri vaikutus vesistöjen tilaan, sillä usein valumavedet ja huuhtoumat vaikuttavat vesistöjen tilaan kielteisesti. Vesistöjen rannoilla sijaitsevien kiinteistöjen

käytöllä ja rakentamisella on myös keskeinen vaikutus vesistöjen tilaan. Suomessa vesistöjä on runsaasti ja ne ovat korvaamaton luonnonvara, joten niistä huolehtiminen on äärimmäisen tärkeää luonnon sekä ihmisen kannalta.

Seurakunta omistaa metsäalueita ja kiinteistöjä, jotka rajautuvat Päijänteeseen ja Vesijärveen. Varsinaisesti vesistöjen kunnon kannalta parantavia toimenpiteitä ei ole tehty, mutta käsitys vesistöjen tärkeydestä on seurakunnassa ymmärretty.

Metsien käsittelyssä vesistöt on otettava huomioon. Avohakkuiden ja maanmuokkauksen yhteydessä vesistöön voi kulkeutua valuntana ravinteita ja maa-ainesta. Rehevöityessään vesistöt ovat hiilen lähteitä. Soiden ojitukset ja avohakkuut ovat metsätaloudessa yleisimpiä rehevöittämisen lähteitä. Metsien osalta tärkeimpiä toimenpiteitä vesistöjen suojaamisen kannalta ovat voimakkaiden maanmuokkausten ja avohakkuiden välttäminen vesistöjen läheisyydessä sekä turvemailla. Myös ojitusten välttäminen tällaisissa kohteissa on tärkeää. Lannoitusten vaikutukset vesistöön on arvioitava lannoitettavan kohteen mukaan. (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2021)

Myös PEFC-sertifikaatti edellyttää vesistöjen rajautuvissa hakkuissa jätettävän vähintään kohteen mukaan 5–10 metrin suojakaistan. Suojakaistalla ei saa tehdä maanmuokkausta, lannoituksia tai käyttää kasvintorjunta-aineita. Seurakunnan metsien hoidosta vastaava Metsänhoitoyhdistys toimii sertifikaatin mukaan. (PEFC, 2014)

Tästä kohdasta seurakunta saisi nykyisillä toimillaan 0 pistettä. Riittävien suojavyöhykkeiden varaamisella metsän- ja maisemanhoidossa 1 piste olisi mahdollinen.

11. Hiilivarastot ja hiilinielut

Metsillä on merkittävä rooli ilmastonmuutoksen kehittymisessä ja hillitsemisessä. Erityisesti metsien hiilinielut ja hiilivarastot ovat merkittäviä tekijöitä hiilensidonnassa ja päästöjen vähentämisessä. Sen takia hiilensidonta ja metsien hiilitaseesta huolehtimisesta ovat tulleet

entistä tärkeämmiksi myös metsien käsittelyn osalta. Metsänhoidossa voidaan huomioida niin taloudelliset hyödyt kuin myös hiilensidonta.

Metsien osalta hiilivarastolla tarkoitetaan metsää, johon on sitoutunut sen kasvun yhteydessä hiilidioksidia. Hiili on varastoitunut metsässä kasvaviin puihin, kasvillisuuteen ja maaperään. Kun puut kasvavat, ne sitovat itseensä hiiltä. Osa hiilestä päätyy maaperään ja osa vapautuu takaisin ilmakehään puun lahotessa.

Hiilinielulla tarkoitetaan metsien hiilivarastojen kasvamista. Hiilinielu syntyy vasta, kun metsä sitoo itseensä enemmän hiiltä kuin sieltä vapautuu. Hiilen vapautumista tapahtuu muun muassa hakkuissa ja lahoamisessa. Nuoret metsät toimivat usein tehokkaina hiilinieluinä, sillä niiden kasvu on nopeaa. Vanhoissa metsissä puolestaan on varastoituneena paljon hiiltä, vaikka niiden kyky sitoa uutta hiiltä puuston kasvun hidastuessa heikkenee. (Jylhälehto, 2017, Maaseudun tulevaisuus)

Hyvillä metsänhoidon toimenpiteillä voidaan suotuisasti vaikuttaa metsien kykyyn sitoa hiiltä. Toisaalta vaikutus voi olla myös päinvastainen, mikäli metsää käsitellään voimakkaasti ja puita hakataan enemmän kuin metsä kasvussaan pystyy sitomaan hiiltä.

Metsässä hiilensidonta liittyy siis olennaisesti puiden kasvuun. Nykyiset metsänhoitotoimenpiteet pyrkivät huomiomaan hiilensidonnan osana tehokasta ja kestävää puuntuotosta metsänhoidossa. Yleisesti ottaen terve ja hyväkasvuinen metsä on myös hiilensidonnan kannalta tehokas. Oikea-aikainen ja tehokas metsänuudistaminen ja hoitotoimenpiteet ovat olennaisessa osassa metsänhiilensidontaa, joten niistä on huolehdittava. Metsänkasvua parantavana toimenpiteenä voidaan metsää myös lannoittaa, mikäli lannoituksella saavutetaan hyötyä, eikä siitä koidu ympäristölle haittaa. Lannoituksessa metsä saa käyttöönsä tarvitsemiaan ravinteita ja pystyy näin ollen kasvamaan nopeammin puun tuotoksen lisääntyessä. Näin siis myös hiilensidonta lisääntyy.

Metsän hiilinielua voidaan laskea metsänlaskentaohjelmistoilla ja erityisesti hiilensidontaan ja hiilitaseeseen tähtäviä metsäsuunnitelmia voidaan tuottaa tietokoneilla. Hiilivarastojen

ja nielujen laskennassa seurakunta voi esimerkiksi hyödyntää omaa metsänhoitoyhdistystään tai ulkoistaa laskennan toiselle taholle. Esimerkiksi Hämeen ammattikorkeakoulussa Evon metsäkoulussa voidaan tuottaa hiilinielujen ja varastojen laskentaa.

Ympäristödiplomin käsikirja kertoo Kirkkohallituksen teettäneen 2020 Luonnonvarakeskuksella selvitystyön seurakuntien metsien hiilinieluista- ja varastoista. Tiedot ovat myös saatavilla seurakuntakohtaisesti. Tässä asiassa Asikkalan seurakunnan kannattaa hyödyntää myös jo olemassa olevaa tietoa metsiensä hiilinieluista- ja varastoista. (Kirkon ympäristödiplomi, 2020)

Tästä kohdasta seurakunta saisi 2–5 pistettä seuraamalla metsiensä tilaa hiilinieluna- ja varastoina esimerkiksi metsäsuunnitelmansa kautta. Myös metsäsuunnitelmaan mahdollisesti kirjatut toimenpiteet ja optimoidut käsittelytavat hiilinielujen- ja varastojen kasvattamiseksi toisivat 2–10 pistettä laajuutensa mukaan.

12. Ekosysteemipalvelujen hyödyntäminen

Erilaiset metsä- ja suoalueet tuottavat ihmiselle puun tuottamisen lisäksi monia muita hyötyjä. Metsissä ja soilla voi kerätä marjoja ja sieniä sekä esimerkiksi kalastaa jokamiehen oikeuksien tarjoamien mahdollisuuksien puitteissa. Metsät ja suot sitovat hiiltä, puhdistavat vettä ja ylläpitävät sekä säilyttävät luonnonmonimuotoisuutta lajikirjollaan. Näitä toimintoja, joista on myös hyötyä myös ihmiselle, kutsutaan ekosysteemipalveluiksi. Tyypillistä ekosysteemipalveluille on, että niille voidaan laskea myös markkina-arvo, mutta kaikkia niiden tuottamia arvoja ei voida arvioida rahassa.

Asikkalan kunta on suunnitellut maastopyöräreittiä, joka kulkisi osittain seurakunnan omistaman metsätilan (16–402–7–143) läpi. Reitti kulkisi alueella, johon metsäsuunnitelman mukaan on suunniteltu metsänhoitotoiminepiteitä, kuten harvennusta, ylispuidenpoistoa ja avohakkuuta. Hakkuut ovat viimeiset suunnitelmakaudella olevat

hakkuut. Mahdollinen avohakkuu olisi suoritettava ennen maastopyöräreitin toteuttamista, sillä puiden korjaaminen reitin ollessa käytössä olisi hankalaa. Talouspäällikkö esittää luvan myöntämistä muille suunnitteilla olleille reiteille, mutta suunnitellun päätehakkuun alaisena oleva 4,4, ha määräala jätetään suunnitellun reitistön ulkopuolelle. Aluetta on haettu myös METSO-suojeluun ja asia on laitettu vireille ELYkeskukseen. Seurakunta suosittelee reitin muutosta määräälan kohdalla. Kirkkoneuvosto on hyväksynyt päätöksen esityksen mukaan. Esityksen mukaan seurakunta suhtautuu myönteisesti Aurinkovuorella sijaitsevan alueen kehittämiseen virkistyskäyttöön. (Kirkkoneuvoston pöytäkirja 2/2021, s. 6)

Seurakunnan omistama metsätila Metsä-Peltola Aurinkovuorella (16–402–7–143) on ihanteellinen alue ekosysteemipalveluiden hyödyntämiseen ja virkistyskäytön lisäämiseen. Aurinkovuori itsessään on merkittävä ja näyttävä hämäläinen maastonmuoto, jonka lajisto ja maisemat ovat ainutlaatuiset Päijät-Hämeen alueella. Aurinkovuorella sijaitsee useita yleisiä kunnan ylläpitämiä ulkoilureittejä ja polkuja, jotka tarjoavat jo nyt käyttäjilleen mahdollisuuden ulkoilla ja kulkea metsämaastossa.

Kirkon uusimmassa 2021 julkaistussa ympäristödiplomin käsikirjassa esitellään seuraavia tapoja hyödyntää virkistysarvoja

- luontopolun perustaminen
- tehtävärastit luontopoluille
- pitkospuut
- lintutornit
- leirikirkot
- geokätköt
- hiljaisuuden paikat
- saavutettavuus ja esteettömyys
- metsänhoidolliset tempaukset, istutustalkoot yms. ja
- kaupunkimetsien ja taajamametsien metsien monimuotoisuuden ja virkistysarvojen turvaaminen (Kirkon ympäristödiplomin käsikirja, 2021).

Näistä toimenpiteistä Asikkalan seurakunnan tapauksessa useat vaihtoehdot ovat mahdollisia. Toimintojen suorittaminen riippuu paljolti seurakunnan resursseista ja tahtotilasta suunnitella ja luoda uusia käytäntöjä metsän virkistyskäytölle.

Aurinkovuoren maasto tarjoaa seurakunnalle mahdollisuuden luoda ja kehittää jo olemassa olevan reitistön puitteissa esimerkiksi luonnossa sijaitsevia pyhiinvaellusreittejä tai -kohteita. Myös luonnossa tapahtuvien retriittien ja hiljentymisen paikkojen luomiselle on hyvät edellytykset. Pääasiassa seurakunnan omistama metsätila on puustoltaan varttuneempaa ja tarjoaa näin ollen helpommin mahdollisuuksia metsän hyödyntämiseen ulkoiluun ja virkistäytymiseen.

Hiljaisuuden paikat ja luontokirkot ovat mahdollisia järjestää esimerkiksi juuri Aurinkovuoren alueella hyödyntäen seurakunnan omistamia metsäalueita sekä ympäristössä olevia Asikkalan kunnan metsäalueita sekä ulkoilureitistöä. Myös metsäkirkon tai jumalanpalveluksen järjestäminen seurakunnan metsäalueilla lisäisi metsien hyödyntämistä virkistyskäytössä.

Seurakunta voisi myös harkita metsänhoidollisten tarpeidensa mukaan alueen koululaisten ja seurojen hyödyntämistä metsänhoidollisissa tempauksissa, kuten istutustalkoissa. Seurakunta voisi tarjota palkkiota vastaan mahdollisuuden tienata varoja esimerkiksi seurojen toimintaan osallistamalla heitä seurakunnan metsien istutuksiin. Yhteistyötä voitaisiin tehdä myös paikallisen metsänhoitoyhdistyksen kanssa.

Asikkalan kirkonkylällä, Ruskeamäen laella sijaitsee yleinen geokätkö. Kätkö on hautausmaan tontilla ja kiinteistön omistaa seurakunta.

Geokätkö löytyy muun muassa ilmaisesta Geocaching- sovelluksesta, joka näyttää kohteen kartalla ja auttaa löytämään sen. Geocaching-sovellus on ladattavissa ainakin Android- ja IOS- käyttöjärjestelmän puhelimille. Sovellusta voi käyttää myös laajasti eri geokätköjen etsimiseen myös Suomessa. Myös Asikkalasta löytyy muitakin etsittäviä geokätköjä geokätköilijöille ja ulkoilijoille.

Tästä kohdasta seurakunta voisi saada esitetyillä toimilla 5 pistettä ympäristödiplomin hakuprosessissa.

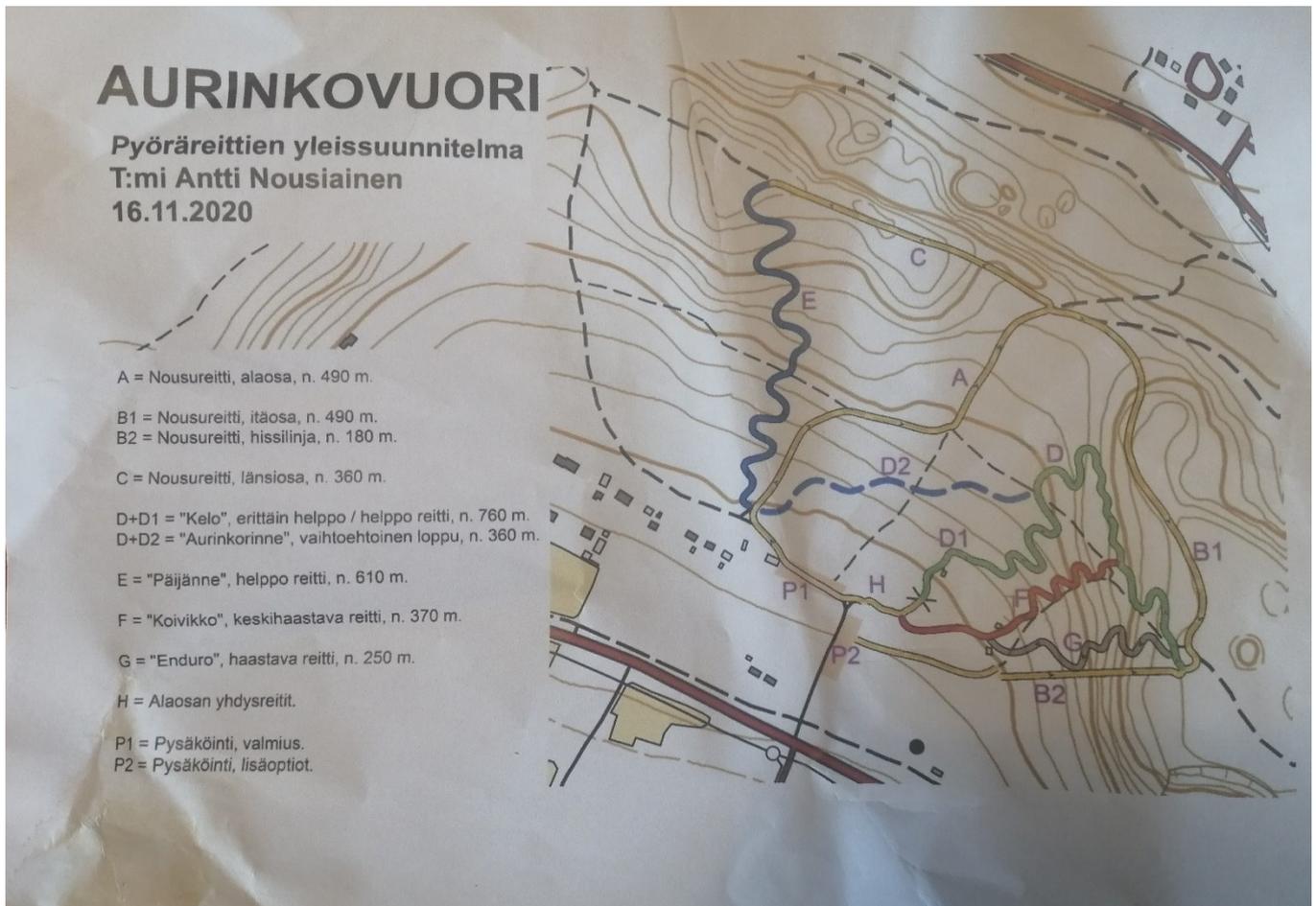
Kuva 2. Geokätkö Ruskeamäellä, Eero Saraja 6.11.2020

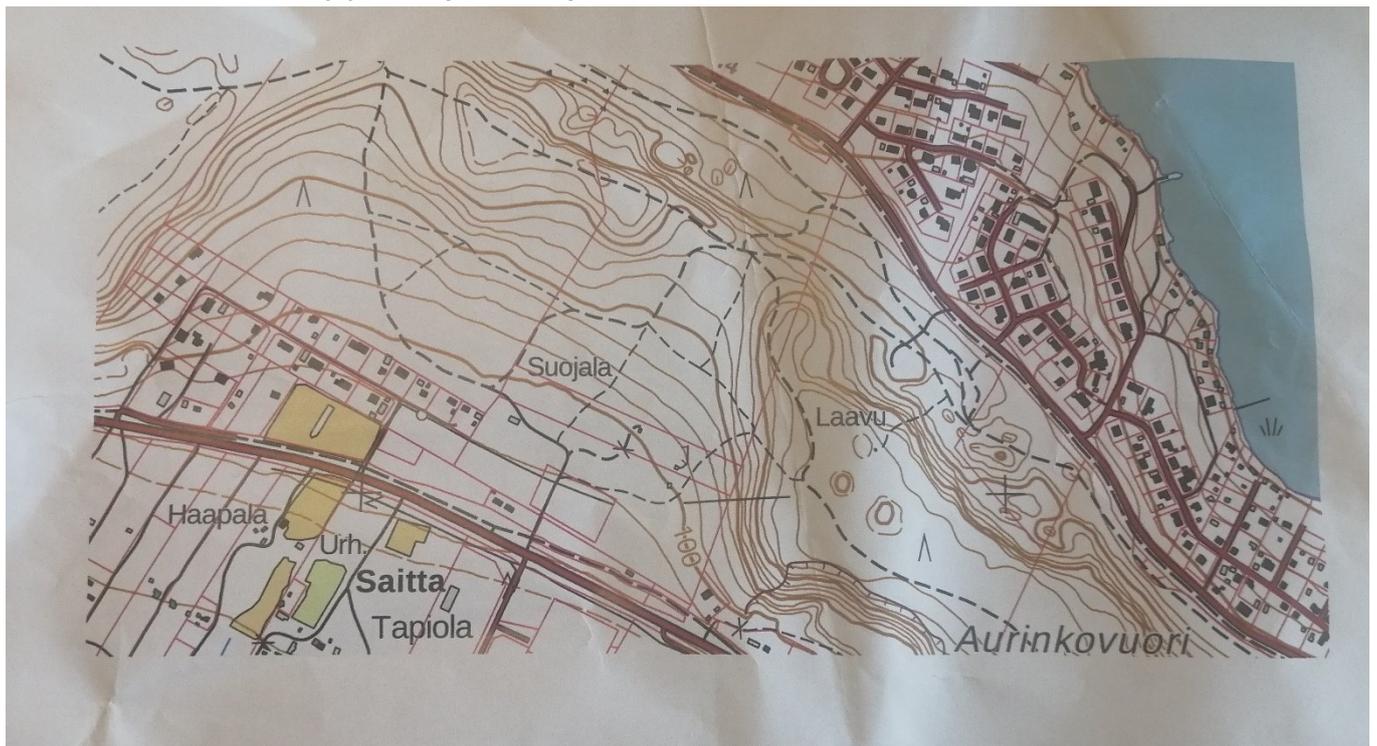
Kuva 1. Geokätkön viereinen suuri kivi, Eero Saraja 6.11.2020

Kuva 3. Alustava suunnitelma Aurinkovuoren maastopyöräreitistä, Eero Saraja, 16.3.2020

Kuva 4. Aurinkovuoren nykyisiä reittejä, Eero Saraja, 16.3.2020

13. Viljelymaat

Viljelymaat ovat maa-alueita, jotka ovat viljelykäytössä. Yleisimpiä viljelymaita ovat pellot ja niityt. Myös viljelymailla on merkittävä osa ilmastonmuutoksen torjunnassa. Maaperä itsessään toimii hiilinieluna, joten ilmakehän lisääntynyt hiilidioksidi on mahdollista sitoa enemmän ja tehokkaammin myös maaperään oikeanlaisilla toimilla. (Kirkon ympäristödiplomi, 2021)

Asikkalan seurakunnalla ei ole viljelykäytössä merkittäviä viljelyalueita. Seurakunnalla on noin yhden hehtaarin peltomaa-ala, joka on laidunnuskäytössä. Alue rajautuu hautausmaahan Asikkalan vanhan kirkon tuntumassa. Peltomaalla ei ole vakinaisia toimintoja. Seurakunta on vuokrannut peltomaansa yksityisen käyttöön, ja se toimii nykyisin luonnonlaitumena hevosille ja poneille.

Luonnonlaitumen tilaisena alueen lajisto on monipuolista perinteiseen viljelymaahan verrattuna.

Vaikka alue on pienehkö, tukee se alueen monimuotoisuutta ja kulttuuriperintömaisemaa. Laitumella on merkittävä maisemallinen arvo hautausmaan läheisyydessä myös laiduntavien eläinten takia. Vuokrattuaan peltomaan, alue ei ole seurakunnan hallinnassa, mutta se kuuluu olennaisesti ympäröivään maisemaan ja tukee monimuotoista lajistoa luonnonlaitumena.

Asikkalan kirkonkylä kuuluu itsessään valtakunnallisesti merkittäviin rakennettuihin kulttuuriympäristöihin eli RKY-alueisiin. Myös Asikkalan vanha kirkko ja hautausmaa siunauskappeleineen kuuluvat RKY-alueisiin.

Kirkon ympäristöoppaan mukaan seurakunta voi hyödyntää vuokratessaankin erilaisia keinoja viljelymaan positiivisten ympäristövaikutusten lisäämiseen. Asikkalan tapauksessa vuokratulla laidunniityllä toteutuu Ympäristöoppaassakin mainittuja kohtia, kuten peltojen pitäminen mahdollisimman kauan kasvipeitteisenä. Merkittävin positiivisen ympäristövaikutuksen lisääminen liittyy kuitenkin monipuoliseen luonnontilaiseen niitylajistoon ja merkittävään kulttuurimaisemaan.

Tästä kohdasta seurakunta saisi nykyisillä toimillaan mahdollisesti 1 pisteen. Piste tulisi vuokratun viljelymaan pitämisestä luonnonlaitumena ja luonnontilaisen lajiston tukemisena. Neuvottelu ja sopimus tehtäisiin viljelymaan vuokralaisen kanssa.

14. Metsäkoulutus

Metsäkoulutuksen tarkoituksena olisi lisätä seurakunnan henkilöstön, johdon ja jäsenien tietämystä metsistä ja niiden käsittelystä. Erityisesti seurakunnan henkilöstön ja johdon tietämys metsien hoidosta ja käsittelystä helpottaisi metsiin liittyvien päätösten tekemistä ja suunnittelua. Tiedon lisääntyessä myös metsien käyttö voisi monipuolistua ja metsiin kohdistuvat päätökset olisivat järkeviä ja kauaskantoisia. Myös metsiin liittyvien päätösten tärkeyden ymmärtäminen vaatii kouluttamista.

Asikkalan seurakunnan metsien hoidosta vastaa Päijät-Hämeen metsänhoitoyhdistys ry. Metsänhoitoyhdistyksen kautta yhdistyksen jäsenille tarjotaan erilaisia koulutustapahtumia, webinaareja sekä vuosittaisia Metsäpäiviä. Seurakunnan olisi mahdollista hyödyntää metsänhoitoyhdistyksen tarjoamia palveluita myös henkilökuntansa koulutuksessa.

Metsänhoitoyhdistyksen edustaja voisi myös vieraillla kirkkoneuvoston kokouksissa ja tuoda esiin seurakunnan metsiin liittyvää tietoa. Seurakunnan päättävissä elimissä on myös tärkeää tuoda esille mahdollisuus metsänhoitoyhdistyksen tarjoamaan tietoon päätöksenteossa, ja tarvittaessa mahdollisuus ammattilaisen näkemykseen metsien käytöstä.

Seurakunnan metsäkoulutuksessa olisi myös potentiaalinen opinnäytetyön aihe tulevalle alueen metsäalan opiskelijalle. Opinnäytetyössä voitaisiin esimerkiksi rakentaa seurakunnalle koulutuspaketti metsien yleisestä hoidosta ja toimenpiteistä. Seurakunnat mahdollistavat mielellään alueen opiskelijoille opinnäytetyön tekemisen mahdollisuuksiensa mukaan.

Myös alueen oppilaitokset tarjoavat usein eri organisaatioille mahdollisuuksia kouluttautua oman erikoisalansa asioihin. Tästä esimerkkinä Hämeen ammattikorkeakoulun Evon kampuksella tapahtuva metsäkoulutus. Evolta on mahdollista saada myös ulkopuolisille organisaatioille kouluttajia.

Tietoisuus metsistä ja niiden käsittelystä osana seurakunnan päätöksentekoa on erittäin tärkeää, sillä metsät kytkeytyvät olennaisesti seurakunnan talouteen sekä eritasoiseen virkistyskäyttöön. Tieto metsistä auttaa tekemään järkeviä päätöksiä seurakunnan omistamista metsistä pitkällä aikavälillä säilyttäen alueen mahdolliset tärkeät luonto- ja maisemakohteet sekä luonnon monimuotoisuuden. Metsät ovat myös seurakuntalaisille tärkeitä virkistymis- ja rauhoittumispaikkoja, joten tulevaisuudessa metsien käsittelyssä on otettava huomioon myös ulkoilu- ja virkistysarvot.

Myös voimassa oleva ja laadittu ympäristödiplomi sekä ympäristöohjelma sitouttavat metsien kestävän ja järkevän käytön osaksi seurakunnan päätöksentekoa sekä toimintaa.

Tästä kohdasta seurakunta saisi 1–5 pistettä ottamalla metsäkoulutuksen ja mahdolliset yhteistyöhankkeet osaksi metsänhoitoaan ja toimintaansa. Enintään kohdasta voi saada 5 pistettä ja 1 piste/koulutus.

15. Muut toimenpiteet

Ei tiedossa olevia muita toimenpiteitä koskien metsänhoitoa tai metsänkäyttöä.

Lähteet

Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021. Haettu osoitteesta

<https://www.asikkalanseurakunta.fi/documents/19305276/82160124/KN+23.2.2021+p%C3%B6yt%C3%A4kirja.pdf/6fb468f2-f184-c671-4208-f0bde16e6fd6?t=1614237899708>

Metsonpolku. (2020). *METSO- Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelma*.

Haettu osoitteesta <http://www.metsonpolku.fi/fi-FI/METSOohjelma>

Metsähallitus. (2013). *Ojitettujen soiden ennallistaminen. Teoksessa Metsähallitus, Ojitettujen soiden ennallistaminen (s. 4) Metsähallitus.*

<https://julkaisut.metsa.fi/assets/pdf/lp/Bsarja/b1881.pdf>

Metsäkeskus. (2021). *Taimikonhoito*. Haettu osoitteesta

<https://www.metsakeskus.fi/fi/metsan-kayttoja-omistus/metsanhoito-ja-hakkuut/taimikonhoito>

Metsänomistajat. (2021). *Metsäsuunnitelma*. Haettu osoitteesta

<https://mhy.fi/metsanomistaminen/metsasuunnitelma>

Mitä tarkoittavatkaan hiilivarasto, hiilinielu ja hiilensidonta? Syken tutkija vääntää rautalangasta. (7.3.2017). Maaseudun tulevaisuus.

<https://www.maaseuduntulevaisuus.fi/metsa/mit%C3%A4tarkoittavatkaan-hiilivarasto-hiilinielu-ja-hiilensidonta-syken-tutkijav%C3%A4nt%C3%A4nt%C3%A4-rautalangasta-1.181072>

PEFC. (2014). *Metsäsertifioinnin kriteerit*. Haettu osoitteesta

http://pefc.fi/wpcontent/uploads/2016/09/PEFC_FI_1002_2014_Metsaertifioinnin_kriteerit_20141027.pdf

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *Vapaaehtoinen luontokohteiden suojele*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/luontokohteiden-suojelu>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi, Ympäristökäsikirja, *Hiilivarastot ja nielut*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/hiilivarastot-ja-hiilinielut>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi, Ympäristökäsikirja, *Viljelymaat*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/viljelymaat>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *Lajinsuojelutoimenpiteet*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/lajinsuojelutoimenpiteet>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *vesistöt*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/vesistot>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *ekosysteemipalvelut*. Haettu osoitteesta <https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsat-ja-muutluontoalueet/ekosysteemipalvelut>

Suomen evankelisluterilainen kirkko. (2021). Ympäristödiplomi. Ympäristökäsikirja, *Metsien monimuotoisuuden turvaaminen*. Haettu osoitteesta

https://evl.fi/ymparistodiplomi/ymparistokasikirja/metsa-ja-muutluontokohteet/metsien_monimuotoisuus

Suomen ympäristökeskus. (2019). Punainen kirja, *alppivuokko*. Haettu osoitteesta

<https://punainenkirja.laji.fi/results/MX.37882?checklist=MR.424>

Ympäristöhallinto. (2013). *Luonto, lajit, uhanalaiset lajit, metsälajien esittely, putkilokasvit*.

Haettu osoitteesta <https://ymparisto.fi>-

https://ymparisto.fi/luonto/lajit/uhanalaiset_lajit/metsalajien_esittelyt/Putkilokasvit

Liitteet

Liite 1: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 4

ASIKKALAN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

PÖYTÄKIRJA 2/ 2021
23.2.2021

4 (13)

18 §

METSÄ-PELTOLAN TILAN PUUNMYyntI

valmistelija vs. talouspäällikkö Martti Komu, martti.komu@evl.fi, puh. 044 7766 202

Asikkalan seurakunnalla metsää yhteensä 98 hehtaaria ja Metsäsuunnitelma on voimassa vuoteen 2023 asti. Suunnitelmakaudella on myyty puuta etupainotteisesti mm. rakenteilla olevaa seurakuntakodin rakentamista ajatellen. Talouspäällikkö on ollut yhteydessä Metsänhoitoyhdistyksen (MHY) Arttu Juholaan. Kuluvalla suunnitelmakaudella on jäljellä yhden hakkuun verran. Kuvio sijaitsee Metsä-Peltolan tilalla (7:143). 4,4 ha määräala rajoittuu Kolavantien kohdalla tiestä ja lenkkeilymaastoon. Tien varressa on kyseessä ensiharvennus, syvemmällä on ylispuiden poistoa ja päätehakkuu. MHY:n laskelman mukaan kokonaistuotto olisi 82.500 euroa. Uudelleenistutuksen ja puukaupan kustannukset ovat yhteensä 11.004,24 euroa.

Asiaa käsiteltiin 14.10.2020 kirkkoneuvoston kokouksessa, jolloin se palautettiin uudelleen valmisteluun, jossa tutkittaisiin vaihtoehtoja puunkaadolle, esim. päätehakkuun jättämistä kokonaan pois tai harvennushakkuuta päätehakkuun sijaan. Tämän selvitystyön aikana Asikkalan kunnasta oltiin seurakuntaan yhteydessä, koska samalle alueella ollaan suunnittelemassa maastopyöräreitistöä. Lisäksi valmistelun aikana Asikkalan seurakunta on päättänyt lähteä hakemaan Ympäristödiplomia, joka täytyy ottaa huomioon päätettäessä, kuinka hakkuukypsän puuston kanssa menetellään.

Vs. talouspäällikkö on selvittänyt viisi objektiivista vaihtoehtoa ja mitä ne käytännössä tarkoittaisivat.

Vaihtoehto 1: Kirkkoneuvosto päättää toteuttaa voimassa olevan Metsänhoitosuunnitelman mukaisen päätehakkuun.

edut: Varma tuotto hetkellisesti.

haitat: Alueella sijaitsee uhanalaista alppi- tai kangasvuokkoa ja se rajaisi osin aluetta, seuraavina vuosina istutus- ja hoitokuluja, päätehakkuun imagohaittaa

Vaihtoehto 2: Kirkkoneuvosto päättää toteuttaa harvennushakkuun. Tuotto puolet Metsänhoitosuunnitelman mukaisesta päätehakkuusta.

haitat: alueelle täytyy mennä kuitenkin uudestaan, ennen kuin uudet puut ovat päässeet kasvamaan, alueella sijaitsee uhanalaista alppi- tai kangasvuokkoa ja se rajaisi osin aluetta, myrskytuhojen vaara suurenee ja ikääntyvien puiden kasvu hidastuu ja alkaa lahovaurioiden myötä muuttua miinusmerkkiseksi.

Vaihtoehto 3: Kirkkoneuvosto päättää olla myymättä puuta Metsänhoitosuunnitelmasta huolimatta.

haitat: seurakunta ei saa tuottoa puista, puiden arvo pienenee lahovaurioiden, myrskyvahinkojen ym. takia. Myrskyvahingot voivat aiheuttaa vahinkoja maastossa kulkeville, jolloin seurakunta voi joutua korvausvastuuseen.

PÖYTÄKIRJANTARKISTAJAT

Liite 2: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 5

ASIKKALAN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

PÖYTÄKIRJA 2/ 2021
23.2.2021

5 (13)

Vaihtoehto 4: Kirkkoneuvosto myy määräalan puineen ja maapohjineen.

edut: Seurakunta saa puusta korvauksen, mutta jatkossa siitä ei tule menoja.

haitat: jos ulkopuolinen ostaa määräalan seurakunnalta, se ei saa maksimaalista kauppahintaa hakkuukypsästä määrälalasta. On todennäköistä, että uusi omistaja toteuttaa päätehakkuun, jolloin seurakunta saa imagoonsa tahrn myytyään määräalan taholle, joka toteuttaa päätehakkuun.

Vaihtoehto 5: Kirkkoneuvosto selvittää mahdollisuutta päästä Etelä-Suomen metsien monimuotoisuuden toimintaohjelman **Metso-ohjelmaan**. Ohjelmaan lähdetään lähtökohtaisesti pysyvästi.

haitat: Seurakunnalla ei ole myöhemmin oikeutta Metso-ohjelmaan menevään määrälalaan.

edut: puustosta ja maapohjasta saa korvauksen, uudelleen istutuksesta ja taimikon hoidosta ei tule kuluja. Korvaus on verotonta ja sen suuruus on samaa luokkaa kuin nettopuunmyynti. Lisäksi arvokas kulttuurimaisema säilyy ja Asikkalan seurakunta saa imagohyötyä aukkohakkuuseen ja uhanalaisten kasvien vaarantumiseen verrattuna. Metso-ohjelmaan liittymistä tukee lisäksi Meidän metsämme-kansalaisliikkeen vetoomus. Kansalaisliikkeen suojelijana toimii Arkkipiispa emeritus Kari Mäkinen. Mikäli seurakunta pääsisi Metso-ohjelmaan, siitä olisi lisäksi hyötyä seurakunnan Ympäristö-diplomihankkeessa.

Metsänhoitoyhdistys on ollut yhteydessä ELY-keskukseen ja he ovat alueesta periaatteessa kiinnostuneita ja ovat laittaneet asian aktiiviseksi ELY-keskuksen päässä. Kuitenkin niin että ELY-keskus tekee tarjouksen Metsosta maastokatselmuksen perusteella keväällä 2021.

Taluspäällikkö esittää:

Taluspäällikkö antaa päätösesityksen keskustelun jälkeen

Asian käsittely kokouksessa:

Kirkkoneuvosto keskusteli vs. taluspäällikön esittämistä vaihtoehtoista. Keskustelun pohjalta, vs. taluspäällikkö esitti, että kirkkoneuvosto hakee ao. päätehakkuun määrälalan (4,4 ha) Metso-ohjelmaan.

Kirkkoneuvoston päätös:

Esityksen mukaan

Tähän päätökseen voi hakea muutosta kirjallisella oikaisuvaatimuksella Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvostolle (KL 24:3).

Lapsivaikutusten arviointi:

Kirkkojärjestyksen 23 luku 3 § mukaan on suoritettu lapsivaikutusten arviointi. Asialla ei ole vaikutusta lapsiin.

PÖYTÄKIRJANTARKISTAJAT

Liite 3: Asikkalan seurakunnan kirkkoneuvoston kokouspöytäkirja 2/2021, s. 6

ASIKKALAN SEURAKUNTA
Kirkkoneuvosto

PÖYTÄKIRJA 2/ 2021
23.2.2021

6 (13)

19 §

LAUSUNTO ASIKKALAN KUNNALLE AURINKOVUOREN MAASTOON SUUNNITELLUISTA MAASTOPYÖRÄILYREITEISTÄ

valmistelijat kirkkoherra Jari Laulainen, jari.laulainen@evl.fi, 044 7766 201 ja vs. talouspäällikkö Martti Komu, martti.komu@evl.fi, 044 7766 202.

Asikkalan kunnasta on oltu vuoden 2020 lopulla yhteydessä Asikkalan seurakuntaan liittyen Aurinkovuoren maastoon suunnitellun maastopyöräreitistöön liittyen. Suunnitelman mukaan Maastopyöräreitit kulkisivat osittain myös seurakunnan omistamalla metsätilalla 16-402-7-143. Tästä johtuen Asikkalan seurakunnalta on pyydetty lausuntoa suunnitelmasta. Kirkkoneuvosto käsitteli asiaa 19.1.2021 kokouksessaan (§ 8) ja palautti asian uudelleen valmisteluun.

Alue sijaitsee Päijänteen ja Vesijärven välisellä n. 60 m korkealla Aurinkovuoren hiekkaharjulla vanhan laskettelurinteen alueella ja ympäristössä. Reitistö koostuu alamäkeen kulkevista eri vaativuustason maastopyöräilyreiteistä, sekä takaisin ylös johdattavista nousureiteistä. Reittien lähtö- ja päätepiste sekä parkkipaikka sijoitetaan vanhan ampuradan läheisyyteen siten, että käynti reitistölle tulee Jyväskylätien (VT 24) suunnasta. Reitistön kohderyhmänä ovat kunnan ja lähialueet maastopyöräilyn eri tasoiset harrastajat. Hankkeen tavoitteena on hyödyntää vähäisellä käytöllä olevaa maastoaluetta harrastusliikunnan tarpeisiin. Tällä hetkellä alueella kulkee kunnan hoitamia ulkoiluväyliä, joita lähialueen asukkaat käyttävät ulkoiluun.

Lausunnon lisäksi kirkkoneuvoston pitää ottaa kantaa alueelle suunnitella olevaan päätehakuuseen. Loppukesästä kirkkoneuvosto käsitteli kokouksessaan päätehakuuta, joka sijoittuisi samalle alueelle kuin nyt suunnitella oleva maastopyöräilyreitti. Jos puita ei kaadeta nyt, hakkuu on hankala toteuttaa siinä vaiheessa, kun reitti on otettu käyttöön. Koska seurakunnan lausunto maastopyöräilyreiteistä liittyy olennaisesti edelliseen pykälään Metsä-Peltolan tilan puunmyynnistä, ei esitystä voida tehdä ennen ao. pykälän käsittelyä.

Taluspäällikkö esittää:

Seurakunta suhtautuu myönteisesti alueen kehittämistä virkistyskäyttöön. Annetaan lupa muille reiteille, paitsi 4,4 ha määräalalle, joka on haettu Metso-ohjelmaan. Tältä osin seurakunta suosittelee reitin muutosta.

Kirkkoneuvoston päätös:

Esityksen mukaan

Tähän päätökseen ei voi hakea muutosta (KL 24:5)

Lapsivaikutuksen arviointi (Kirkkojärjestys 23 luku 3 §): Päätöksellä ei ole vaikutusta lapsiin.

PÖYTÄKIRJANTARKISTAJAT

